

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspondenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart la protecziun da l'ambient (Lescha davart la protecziun da l'ambient, LPAmb)

dals 7 d'october 1983 (versiun dal 1. da schaner 2018)

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin l'artitgel 74 alinea 1 da la Constituziun federala^{1,2} suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 31 d'october 1979³, concluda:

1. titel   Princip e disposiziuns generalas

1. chapitel   Princip

Art. 1   Intent

¹ Questa lescha ha l'intent da proteger ils umans, ils animals e las plantas, lur cuminzas e lur spazis da viver cunter influenzas nuschaivlas u mulestusas sco er da mantegnair duraivlamain las basas da viver naturalas, en spezial la diversitad biologica e la fritgaivladad dal terren.⁴

² Influenzas che pudessan daventar nuschaivlas u mulestusas ston vegnir limitadas a temp en il senn da la prevenziun.

Art. 2   Princip dal chaschunader

Tgi che chaschuna mesiras tenor questa lescha, sto surpigliar ils custs respectivs.

Art. 3   Resalva d'autras leschas

¹ Prescripziuns pli rigurasas d'autras leschas federalas restan resalvadas.

AS 1984 1122

¹ SR 101

² Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBI 2009 5435).

³ BBI 1979 III 749

⁴ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBI 2000 2391).

² Per substanzas radioactivas e per radis ionisants vala la legislaziun davart la protecziun cunter radiaziuns e davart l'energia atomica.⁵

Art. 4 Prescripziuns executivas sin basa d'autras leschas federalas

¹ Las prescripziuns davart influenzas sin l'ambient tras contaminaziuns da l'aria, tras canera, tras vibraziuns e tras radiaziuns, che sa basan sin autras leschas federalas, ston corresponder al princip da la limitaziun da las emissiuns (art. 11), a las limitas d'immissiuns (Art. 13–15), a las limitas d'alarm (art. 19) ed a las valurs da planisaziun (art. 23–25).⁶

² Las prescripziuns davart l'applicaziun da substanzas e d'organissemms che sa basan sin autras leschas federalas ston corresponder als principps davart l'applicaziun da substanzas (art. 26–28) e d'organissemms (art. 29a–29h).⁷

Art. 5 Excepziuns per la defensiun generala

Uschenavant che quai è necessari per la defensiun generala, regla il Cussegl federal las excepziuns da disposiziuns da questa lescha tras in'ordinaziun.

Art. 6⁸

2. chapitel Disposiziuns generalas

Art. 7 Definiziuns

¹ Influenzas èn contaminaziuns da l'aria, canera, vibraziuns, radiaziuns, contaminaziuns da las auas u autras intervenziuns en auas, contaminaziuns e grevezzas dal terren, midadas dal material genetic d'organissemms u midadas da la diversidad biologica che resultan tras la construcziun e tras il manaschi da stabiliments, tras l'applicaziun da substanzas, d'organissemms u da ruments u tras la cultivaziun dal terren.⁹

² Contaminaziuns da l'aria, canera, vibraziuns e radiaziuns vegnan designadas sco emissiuns, cur ch'ellas sortan dals stabiliments, e sco immissiuns al lieu da lur influenza.

⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁷ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

⁸ Aboli tras l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), cun effect dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1021; BBl 2012 4323).

⁹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

³ Contaminaziuns da l'aria èn midadas dal stadi natiral da l'aria, en spezial tras fim, fulin, pulvra, gas, erosols, vapurs, savurs u chalur persa.¹⁰

⁴ Infrasons ed ultrasuns han il medem status sco la canera.

^{4bis} Contaminaziuns e grevezzas dal terren èn midadas fisicalas, chemicas e biologicas dal stadi natiral dal terren. Sco terren vala mo la stresa da terra natirala il pli sisum, en la quala pon crescer plantas.¹¹

⁵ Substanzas èn elements chemicis natirals u elements chemicis generads tras ina procedura da producziun sco er las cumbinaziuns da tals elements. Il medem status sco questas substanzas han preparaziuns (cumposiziuns, maschaidas, soluziuns) ed objects che cuntegnan talas substanzas.¹²

^{5bis} Organissem èn unitads biologicas cellularas e betg cellularas ch'èn ablas da sa multiplitgar u da transmitter material genetic. Il medem status sco quests organissem han maschaidas ed objects che cuntegnan talas unitads.¹³

^{5ter} Organissem modifitgads geneticamain èn organissem, dals quals il material genetic è vegni modifitgà uschia, sco quai ch'i na resultass mai sut cundiziuns natiralas tras cruschadas u tras recumbinaziuns natiralas.¹⁴

^{5quater} Organissem patogens èn organissem che pon chaschunar malsognas.¹⁵

⁶ Ruments èn chaussas moviblas che vegnan bittadas davent dal possessur u che ston vegnir dismessas en l'interess public.¹⁶

^{6bis} La dismessa dals ruments cumpiglia lur recicladi u lur deposit sco er ils stgalims preliminar da la rimnada, dal transport, dal deposit temporar e dal tractament. Sco tractament vala mintga midada fisicala, chemicas u biologica dals ruments.¹⁷

^{6ter} Sco applicaziun vala mintga activitad en connex cun substanzas, cun organissem u cun ruments, en spezial la producziun, l'import, l'export, il metter en circulaziun, l'utilisaziun, il deposit, il transport u la dismessa.¹⁸

¹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹² Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas, en vigur dapi il 1. d'avust 2005 (AS 2004 4763, 2005 2293; BBl 2000 687).

¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹⁵ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

¹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445). Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

⁷ Stabiliments èn edifizis, vias da comunicaziun, autras installaziuns fixas sco er midadas dal terren. Il medem status sco stabiliments han apparats, maschinas, vehichels, bastiments ed eromobils.

⁸ Infurmaziuns davart l'ambient èn infurmaziuns en il sector da questa lescha ed en il sector da la legislaziun davart la protecziun da la natira e da la patria, davart la protecziun da la cuntrada, davart la protecziun da las auas, davart la protecziun cunter privels da la natira, davart la conservaziun dal guaud, davart la chatscha, davart la pestga, davart la tecnica genetica sco er davart la protecziun dal clima.¹⁹

⁹ Carburants e combustibels biogens èn carburants e combustibels liquids u da gas che vegnan producids or da biomassa u or d'autras funtaunas d'energia regenerablas.^{20 21}

Art. 8 Giudicament da las influenzas

Las influenzas vegnan giuditgadas individualmain, globalmain ed areguard lur effects cuminaivels.

Art. 9²²

Art. 10 Protecziun cunter catastrofas

¹ Tgi che maina u vul manar stabiliments che pon donnegiar grevmain l'uman u ses ambient natural en cas d'eveniments extraordinaris, prenda las mesiras necessarias per proteger la populaziun e l'ambient.²³ En spezial èsi necessari da tscherner lieus adattads, d'observar las distanzas da segirezza necessarias, da prender mesiras da segirezza tecnicas sco er da garantir la surveglianza dal manaschi e l'organisaziun d'alarm.

² Ils chantuns coordineschan ils servetschs da protecziun cunter catastrofas e designeschan in post d'annunzia.

³ Il possessur dal stabiliment annunzia immediatmain eveniments extraordinaris al post d'annunzia.²⁴

⁴ Tras in'ordinaziun po il Cussegl federal scumandar tschertas proceduras da producziun u tschertas furmas da deposit, sche la populaziun e l'ambient natural na pon betg vegnir protegids suffizientmain en autra moda.

¹⁹ Integrà tras l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), en vigur dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1021; BBl 2012 4323).

²⁰ Rectifitgà da la Cumiissiun da redacziun da l'AF (art. 58 al. 1 LParl; SR 171.10).

²¹ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

²² Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, cun effect dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

²³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

²⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

3. chapitel²⁵ Examinaziun ecologica

Art. 10a Examinaziun ecologica

¹ Avant ch'ina autoritad decida davart la planisaziun, davart la construcziun u davart la midada da stabiliments, examinescha ella uschè baud sco pussaivel la cumpatibilitad ecologica.

² A l'examinaziun ecologica èn suttemess stabiliments che pon contaminar considerablmain secturs da l'ambient, uschia che l'observaziun da las prescripziuns davart la protecziun da l'ambient po previsiblmain vegnir garantida mo tras mesiras specificas per il project u per il lieu.

³ Il Cussegl federal designescha ils tips da stabiliments ch'èn suttemess a l'examinaziun ecologica; el po fixar valurs da sava, a partir da las qualas l'examinaziun sto vegnir fatga. El examinescha periodicamain ils tips da stabiliments e las valurs da sava ed als adatta en cas da basegn.

Art. 10b Rapport davart la cumpatibilitad ecologica

¹ Tgi che vul planisar, construir u midar in stabiliment ch'è suttemess a l'examinaziun ecologica, sto inoltrar a l'autoritad cumpetenta in rapport davart la cumpatibilitad ecologica. Quest rapport è la basa da l'examinaziun ecologica.

² Il rapport cuntogna tut las indicaziuns ch'èn necessarias per examinar il project tenor las prescripziuns davart la protecziun da l'ambient. El vegn redigì tenor las directivas dals posts spezialisads per dumondas da l'ambient e cuntogna ils suandants puncts:

- a. il stadi da partenza;
- b.²⁶ il project, inclusiv las mesiras previsas per la protecziun da l'ambient ed en cas da catastrofa, sco er ina survista da las alternativatas las pli impurtantas ch'èn eventualmain vegnidas examinadas dal petent;
- c. la contaminaziun u la grevezza che resta previsiblmain per l'ambient.

³ Per preparar il rapport vegn fatga in'examinaziun preliminar. Sche las influenzas sin l'ambient e las mesiras per la protecziun da l'ambient vegnan eruidas definitivamain en il rom da l'examinaziun preliminar, valan ils resultats da questa examinaziun sco rapport.

⁴ L'autoritad cumpetenta po pretender infurmaziuns u scleriments complementars. Ella po laschar far expertisas; a las parts interessadas dat ella dentant l'emprim l'occaziun da prender posiziun.

²⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBI 2005 5351 5391).

²⁶ Versiun tenor l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), en vigur dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1021; BBI 2012 4323).

Art. 10c Giudicament dal rapport

¹ Ils posts spezialisads per la protecziun da l'ambient giuditgeschan l'examinaziun preliminarara ed il rapport e proponan las mesiras necessarias a l'autoritat ch'è cumpetenta per la decisiun. Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart ils termins per il giudicament.

² Per giuditgar raffinarias, fabricas d'aluminium, ovras electricas termicas u grondas turs da sfradentar consultescha l'autoritat cumpetenta l'Uffizi federal d'ambient (uffizi federal). Il Cussegl federal po extender l'obligaziun da consultaziun sin auters stabiliments.

Art. 10d Publicitad dal rapport

¹ Dal rapport e dals resultats da l'examinaziun ecologica po mintgin prender invista, nun che interess privats u publics predominants pretendian da mantegnair il secret.

² Il secret da fabricaziun e da fatschenta resta en mintga cas garanti.

4. chapitel²⁷ Infurmaziuns davart l'ambient**Art. 10e** Infurmaziun e cussegliaziun davart l'ambient

¹ Las autoritads infurmeschan la publicitad en moda adequata davart la protecziun da l'ambient e davart il stadi da la contaminaziun e la grevezza da l'ambient; en spezial:

- a. publitgeschan ellas las retschertgas davart la contaminaziun u la grevezza da l'ambient e davart il success da las mesiras prendidas sin basa da questa lescha (art. 44);
- b. pon ellas – suenter avoir consultà las parts pertutgadas – publitgar il suandant, sche quai è d'in interess general:
  1. ils resultats da la valitaziun da la confurmitad da stabiliments producids en seria (art. 40),
  2. ils resultats da la controlla da stabiliments,
  3. las infurmaziuns tenor l'artitgel 46.

² Resalvads restan interess privats e publics predominants da mantegnair il secret; il secret da fabricaziun e da fatschenta resta en mintga cas garanti.

³ Ils posts spezialisads per la protecziun da l'ambient cusseglian autoritads e persunas privatas. Els infurmeschan la populaziun davart in cumportament che respecta l'ambient e recumondan mesiras per reducir la contaminaziun u la grevezza da l'ambient.

⁴ Las infurmaziuns davart l'ambient ston sche pussaivel vegnir messas a disposiziun sco unitads da datas digitalas avertas.

²⁷ Integrà tras l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), en vigur dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1021; BBl 2012 4323).

Art. 10f   Rapports davart l'ambient

Il Cussegl federal giuditgescha almain mintga 4 onns il stadi da l'ambient en Svizra e suttametta a l'Assamblea federala in rapport davart ils resultats.

Art. 10g   Princip da trasparenza per las infurmaziuns davart l'ambient

¹ Mintga persona ha il dretg da prender invista d'infurmaziuns davart l'ambient ch'èn cuntegnidas en documents uffizials sco er d'infurmaziuns concernent l'ambient en il sector da las prescripziuns d'energia e da survegnir da las autoritads infurmaziuns davart il cuntegn da quests documents.

² Per las autoritads federalas sa drizza quest dretg tenor la Lescha da trasparenza dals 17 da december 2004²⁸ (LTrans). L'artitgel 23 LTrans è applitgabel mo per documents che cuntengnan infurmaziuns tenor l'alinea 1 en il sector d'ovras nuclearas.

³ Il dretg da prender invista vala er per corporaziuns da dretg public e per personas privatas ch'èn vegnidas incaricadas cun incumbensas executivas, er sch'ellas n'han betg la cumpetenza da decretar disposiziuns en il senn da l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968²⁹ davart la procedura administrativa. En quests cas decretescha l'autoridad executiva cumpetenta disposiziuns tenor l'artitgel 15 LTrans.

⁴ Per autoritads chantunalas sa drizza quest dretg tenor la legislaziun chantunala. Uschenavant ch'ils chantuns n'han betg anc decretà disposiziuns davart l'access a documents, applitgeschan els las disposiziuns da questa lescha e da la LTrans tenor il senn.

2. titel   Limitaziun da la contaminaziun da l'ambient**1. chapitel   Contaminaziuns da l'aria, canera, vibraziuns e radiaziuns****1. secziun   Emissiuns****Art. 11**   Princip

¹ Contaminaziuns da l'aria, canera, vibraziuns e radiaziuns vegnan limitadas tras mesiras a la funtauna (limitaziun d'emissius).

² Independentamain da la contaminaziun da l'ambient existenta ston emissius vegnir limitadas tras mesiras preventivas uschè lunsch ch'il stadi da la tecnica e las cundiziuns dal manaschi permettan quai ed uschenavant che quai è economicamain supportabel.

³ Las emissius vegnan limitadas pli rigurusamain, sch'igl è cumprovà u sto vegnir spetgà che las influenzas – resguardond la contaminaziun da l'ambient existenta – daventan nuschaiplas u mulestusas.

²⁸ SR 152.3

²⁹ SR 172.021

Art. 12 Limitaziuns d'emissiuns

¹ Emissiuns vegnan limitadas cun decretar:

- a. limitas d'emissiuns;
- b. prescripziuns da construcziun e d'equipament;
- c. prescripziuns da traffic u da manaschi;
- d. prescripziuns concernent l'isolaziun termica d'edifizis;
- e. prescripziuns concernent combustibels e carburants.

² Las limitaziuns vegn prescrites tras ordinaziuns u, sche quellas na prevesan nagut, tras disposiziuns che sa basan directamain sin questa lescha.

2. secziun Immissiuns**Art. 13** Limitas d'immissiuns

¹ Per giuditgar las influenzas nuschaivlas u mulestusas fixescha il Cussegl federal limitas d'immissiuns tras in'ordinaziun.

² En quest connex resguarda el er ils effects da las immissiuns sin gruppas da persunas cun ina sensibilitad pli gronda, sco uffants, persunas malsaunas, persunas attempadas e dunnas en speranza.

Art. 14 Limitas d'immissiuns per contaminaziuns da l'aria

Las limitas d'immissiuns per contaminaziuns da l'aria ston vegnir fixadas uschia che – tenor il stadi da la scienza u da l'experientscha – immissiuns sut questas limitas:

- a. na pericliteschan betg umans, animals e plantas, lur cuminanzas da vita e lur spazis da viver;
- b. na disturban betg en moda relevanta la populaziun en ses bainstar;
- c. na fan betg donn ad edifizis;
- d. na pregiuditgeschan betg la fritgaivladad dal terren, la vegetaziun e las auas.

Art. 15 Limitas d'immissiuns per canera e per vibraziuns

Las limitas d'immissiuns per canera e per vibraziuns ston vegnir fixadas uschia che – tenor il stadi da la scienza u da l'experientscha – immissiuns sut questas limitas na disturban betg en moda relevanta la populaziun en ses bainstar.

3. secziun Sanaziuns**Art. 16** Obligaziun da sanaziun

¹ Stabiliments che na correspundan betg a las prescripziuns da questa lescha u a las prescripziuns davart l'ambient d'autras leschas federalas ston vegnir sanads.

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart ils stabiliments, davart la dimensiun da las mesiras che ston vegnir prendidas, davart ils termins e davart la procedura.

³ Avant che ordinar mesiras da sanaziun considerablas, dumonda l'autorità il possessur dal stabiliment da preschentar propostas da sanaziun.

⁴ En cas urgents ordineschan las autoritads la sanaziun sco mesira preventiva. En il mender cas pon ellas ordinar ch'in stabiliment vegnia serrà.

Art. 17 Facilitaziuns en il cas singul

¹ Sch'ina sanaziun tenor l'artitgel 16 alinea 2 fiss sproporziunada en il cas singul, concedan las autoritads facilitaziuns.

² Las limitas d'immissiuns per contaminaziuns da l'aria sco er la limita d'alarm per immissiuns da canera na dastgan però betg vegnir surpassadas.³⁰

Art. 18 Modificaziun ed engrondiment da stabiliments che ston vegnir sanads

¹ In stabiliment che sto vegnir sanà dastgà vegnir modifitgà u engrondì mo, sch'el vegn sanà a medem temp.

² Facilitaziuns tenor l'artitgel 17 pon vegnir restrenschidas u annulladas.

4. secziun

Prescripziuns supplementaras per la protecziun cunter canera e cunter vibraziuns

Art. 19 Limitas d'alarm

Per giuditgar l'urgenza da sanaziuns (art. 16 al. 2 ed art. 20) po il Cussegl federal fixar per immissiuns da canera limitas d'alarm che sa chattan sur las limitas d'immissiuns (art. 15).

Art. 20 Protecziun d'edifizis existents cunter la canera

¹ Sche las immissiuns da canera sin edificis ch'existan en ils conturns da vias existents, d'eroports e da stabiliments da viafier existents u d'auters stabiliments fixes publics u concessiunads na sa laschan betg sbassar sut la limita d'alarm cun mesiras a la funtauna, vegnan ils proprietaris dals edificis pertutgads obligads da proveder locals, che servan a dimoras pli lungas da persunas, cun fanestras isoladas cunter la canera u da proteger tals cun mesiras architectonicas sumegliantas.

³⁰ Versiun tenor la cifra I 10 da la LF dals 17 da mars 2017 davart il program da stabilisaziun 2017–2019, en vigor dapi il 1. da schan. 2018 (AS 2017 5205; BBl 2016 4691).

² Ils proprietaris dals stabiliments fixes che produceschan la canera portan ils custs da las mesiras da protecziun cunter la canera necessarias, nun ch'els cumprovian ch'il mument da l'inoltraziun da la dumonda da construcziun da l'edifizi pertutgà:

- a. las limitas d'immissiuns èn gia vegnidas surpassadas; u
- b. ils projects dals stabiliments eran gia exponids publicamain.

Art. 21 Protecziun d'edifizis novs cunter la canera

¹ Tgi che vul construir in edifizis che duai servir ad ina dimora pli lunga da personas, sto prevar in protecziun architectonica adequata cunter la canera externa ed interna sco er cunter vibraziuns.

² Il Cussegl federal fixescha la protecziun minimala tras in'ordinaziun.

Art. 22 Permissiuns da construcziun en regiuns engrevgiadas cun canera

¹ Permissiuns da construcziun per edifizis novs che servan ad ina dimora pli lunga da personas vegnan concedidas cun resalva da l'alinea 2 mo, sche las limitas d'immissiuns na vegnan betg surpassadas.

² Sche las limitas d'immissiuns èn surpassadas, vegnan concedidas permissiuns da construcziun per edifizis novs che servan ad ina dimora pli lunga da personas mo, sch'ils locals èn ordinads en moda adattada e sch'i èn vegnidas prendidas las mesiras supplementaras da protecziun cunter la canera ch'èn eventualmain necessarias.³¹

Art. 23 Valurs da planisaziun

Per la planisaziun da novas zonas da construcziun e per la protecziun cunter novs stabiliments fixes che produceschan canera fixescha il Cussegl federal valurs da planisaziun per la canera. Questas valurs da planisaziun èn pli bassas che las limitas d'immissiuns.

Art. 24 Pretensiuns a zonas da construcziun

¹ Novas zonas da construcziun per edifizis d'abitar u per auters edifizis che servan ad ina dimora pli lunga da personas dastgan vegnir previsas mo en regiuns, nua che las immissiuns da canera na surpassan betg las valurs da planisaziun u nua che questas valurs pon vegnir observadas tras mesiras da planisaziun, da concepziun u da construcziun. La midada da zona da zonas da construcziun na vala betg sco determinaziun da novas zonas da construcziun.³²

² Las zonas da construcziun ch'existan, ma che n'èn anc betg rendidas accessiblas per edifizis d'abitar u per auters edifizis che servan ad ina dimora pli lunga da personas, ed en las qualas las valurs da planisaziun vegnan surpassadas, ston vegnir attribuidas ad ina moda d'utilisaziun main sensibla a canera, nun che las valurs da

³¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

³² Integrà la frasa tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

planisaziun possian vegnir observadas en la gronda part da questas zonas cun mesiras da planisaziun, da concepziun u da construcziun.

Art. 25 Construcziun da stabiliments fixes

¹ Stabiliments fixes dastgan vegnir construids mo, sche las immissiuns da canera producidas da quests stabiliments na surpassan betg las valurs da planisaziun en ils conturns; l'autorità da permissiun po pretender ina prognosa da canera.

² Sch'il stabiliment è d'in interess public predominant, en spezial er d'in interess per la planisaziun dal territori, e sche l'observaziun da las valurs da planisaziun chaschunass ina grevezza sproporzionada per il project, pon vegnir concedidas facilitaziuns.³³ En tals cas na dastgan – cun resalva da l'alineia 3 – las limitas d'immissiuns però betg vegnir surpassadas.

³ Sche las limitas d'immissiuns na pon betg vegnir observadas cun mesiras a la funtauna tar la construcziun da vias, d'eroports e da stabiliments da viafier u d'alters stabiliments fixes publics u concessionads, ston ils edifizis pertutgads da la canera vegnir protegids cun fanestras isoladas cunter canera u cun mesiras architectonicas sumegliantas, e quai sin custs dal proprietari dal stabiliment.

2. chapitel Substanzas privlusas per l'ambient

Art. 26 Autocontrolla

¹ Substanzas na dastgan betg vegnir messas en circulaziun per utilisaziuns, tar las qualas ellas, lur derivats u lur ruments pon periclitlar l'ambient u indirectamain l'uman, er sch'ellas vegnan applitgadas tenor las prescripziuns.³⁴

² Il producent u l'importader fa in'autocontrolla per quest intent.

³ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart il gener, davart la dimensiun e davart la verificaziun da l'autocontrolla.³⁵

Art. 27³⁶ Infurmaziun dals cumpraders

¹ Tgi che metta en circulaziun substanzas, sto:

- a. infurmar il cumprader davart las caracteristicas che pon avoir ina influenza per l'ambient;

³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

³⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

- b. instruir il cumprader uschia, che l'ambient u indirectamain l'uman na po betg vegnir periclità, sche las substanzas vegnan applitgadas tenor las prescripziuns.

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart il gener, davart il cuntegn e davart la dimensiun da l'infurmaziun dals cumpraders.³⁷

Art. 28³⁸ Applicaziun che prenda resguard da l'ambient

¹ Substanzas dastgan vegnir applitgadas mo uschia, ch'ellas, lur derivats u lur ruments na pon betg periclitlar l'ambient u indirectamain l'uman.

² Las instrucziuns dals producents u dals importaders ston vegnir observadas.

Art. 29 Prescripziuns dal Cussegl federal

¹ Per substanzas che pon periclitlar l'ambient u indirectamain l'uman pervia da lur characteristics, pervia da lur tip d'utilisaziun u pervia da lur quantitat da diever po il Cussegl federal decretar prescripziuns.

² Questas prescripziuns pertutgan en spezial:

- a. substanzas che arrivnan tenor lur destinaziun en l'ambient, sco substanzas per cumbatter zerclim e parasits, inclusiv meds per proteger provisiuns ed il lain, sco er ladim, regulaturs da creschientscha, sal da sterner e gas propulsivs;
- b. substanzas, las qualas u lur derivats pon s'accumular en l'ambient, sco cumposiziuns organicas da clor e metals grevs.

3. chapitel³⁹ Applicaziun d'organissem

Art. 29a Principis

¹ Organissem dastgan vegnir applitgads mo uschia, ch'els, lur products metabolics u lur ruments:

- a. na pon betg periclitlar l'ambient u l'uman;
- b. na pregiuditgeschan betg la multifariadad biologica e sia utilisaziun duraivla.

² Per l'applicaziun d'organissem modifitgads geneticamain vala la Lescha dals 21 da mars 2003⁴⁰ davart la tecnica genetica.

³⁷ Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas, en vigor dapi il 1. d'avust 2005 (AS 2004 4763, 2005 2293 art. 1; BBl 2000 687).

³⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigor dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

³⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445). Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

⁴⁰ SR 814.91

³ Prescripziuns en autras leschas federalas che han l'intent da proteger la sanadad da l'uman cunter periclitaziuns directas tras organissemes restan resalvadas.

Art. 29b   Activitads en sistems serrads

¹ Tgi che applitgescha organissemes patogens ch'el na dastga ni emetter en l'ambient per experiments (art. 29c) ni metter en circulaziun per utilisaziuns en l'ambient (art. 29d), sto prender tut las mesiras ch'èn necessarias per isolar quests organissemes, en spezial perquai ch'ils organissemes èn privlus per l'ambient e per l'uman.

² Il Cussegl federal introducescha in'obligaziun d'annunzia u da permissiun per applitgar organissemes patogens.

³ Per tsherts organissemes patogens e per tshertas activitads po el prevair simplificaziuns da l'obligaziun d'annunzia u da permissiun ubain excepziuns da tala, sch'ina violaziun dals princips da l'artitgel 29a è esclusa tenor il stadi da la scienza u tenor l'experientscha.

Art. 29c   Emissiuns en l'ambient per experiments

¹ Tgi che vul emetter en l'ambient – per experiments – organissemes patogens che na dastgan betg vegnir mess en circulaziun per in'utilisaziun en l'ambient (art. 29d), dovra ina permissiun da la Confederaziun.

² Il Cussegl federal regla las pretensiuns e la procedura. El regla en spezial:

- a. la consultaziun da spezialists;
- b. la garanzia finanziaria da las mesiras, cun las qualas eventualas influenzas nuschaiavas u mulestusas pon vegnir constatadas, cumbattidas u eliminadas;
- c. l'infurmaziun da la publicitad.

³ Per tsherts organissemes patogens po el prevair simplificaziuns da l'obligaziun da permissiun ubain excepziuns da tala, sch'ina violaziun dals princips da l'artitgel 29a è esclusa tenor il stadi da la scienza u tenor l'experientscha.

Art. 29d   Metter en circulaziun

¹ Organissemes na dastgan betg vegnir mess en circulaziun per utilisaziuns, tar las qualas ils princips da l'artitgel 29a vegnan violads, sch'els vegnan applitgads conform a las prescripziuns.

² Il producent u l'importader fa in'autocontrolla per quest intent. Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart il gener, davart la dimensiun e davart la verificaziun da l'autocontrolla.

³ Organissemes patogens dastgan vegnir mess en circulaziun mo cun ina permissiun da la Confederaziun, sch'els vegnan utilisads en l'ambient.

⁴ Il Cussegl federal determinescha las pretensiuns e la procedura e regla l'infurmaziun da la publicitad. Per tsherts organissemes patogens po el prevair simplificaziuns da l'obligaziun da permissiun ubain excepziuns da tala, sch'ina violaziun dals princips da l'artitgel 29a è esclusa tenor il stadi da la scienza u tenor l'experientscha.

Art. 29d^{bis}⁴¹ Procedura da protesta

¹ Dumondas da permissiuns tenor ils artitgels 29c alinea 1, 29d alinea 3 e 29f alinea 2 litera b vegnan publicgadas da l'autorità da permissiun en il Fegl uffizial federal ed exponidas publicamain durant 30 dis.

² Tgi ch'è partida tenor las prescripziuns da la Lescha federala dals 20 da december 1968⁴² davart la procedura administrativa, po far protesta tar l'autorità da permissiun durant il termin d'exposiziun. Tgi che na fa betg protesta, è exclus da l'ulteriura procedura.

Art. 29e Infurmaziun dals cumpraders

¹ Tgi che metta en circulaziun organissemms sto:

- a. infurmar il cumprader davart lur caracteristicas ch'èn impurtantas per applitgar ils principis da l'artitgel 29a;
- b. instruir il cumprader uschia, ch'ils principis da l'artitgel 29a na vegnan betg violads, sch'ils organissemms vegnan applitgads conform a l'intent.

² Las instrucziuns dals producents e dals importaders ston vegnir observadas.

Art. 29f Ulteriuras prescripziuns dal Cussegl federal

¹ Il Cussegl federal decretescha ulteriuras prescripziuns davart l'applicaziun d'organissemms, da lur products metabolicos e da lur ruments, sch'ils principis da l'artitgel 29a pon vegnir violads pervia da lur caracteristicas, pervia da lur tip d'utilisaziun u pervia da lur quantitat da diever.

² En spezial po el:

- a. reglar il transport, sco er l'import, l'export ed il transit dals organissemms;
- b. suttametter tsherts organissemms a l'obligaziun da permissiun, limitar u scumandar l'applicaziun da tsherts organissemms;
- c. prescriber mesiras per cumbatter cunter tsherts organissemms u per prevegnir a lur cumparsa;
- d. prescriber mesiras per evitar la pregiudicaziun da la diversità biologica e da sia utilisaziun duraivla;
- e. prescriber analisas da lunga durada per l'applicaziun da tsherts organissemms;
- f. prevair audiziuns publicas en connex cun proceduras da permissiun.

⁴¹ Integrà tras la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigor dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBl 2009 5435).

⁴² SR 172.021

Art. 29g Cumissiuns consultativas

La Cumissiun federala spezialisada per la segirezza biologica e la Cumissiun federala d'etica per la biotecnologia en il sectur betg uman (art. 22 e 23 da la Lescha dals 21 da mars 2003⁴³ davart la tecnica genetica) cusseglian il Cussegl federal en connex cun il decret da prescripziuns ed en connex cun l'execuziun da las disposiziuns davart organissemms.

Art. 29h⁴⁴**4. chapitel**⁴⁵ **Ruments****1. secziun** **Evitaziun e dismessa da ruments****Art. 30** Principis

¹ La producziun da ruments duai vegnir evitada uschenavant che quai è pussaivel.

² Ruments ston vegnir reciclads uschenavant che quai è pussaivel.

³ Ruments ston vegnir dismiss en moda ecologica ed, uschenavant che quai è pussaivel e raschunaivel, en Svizra.

Art. 30a Evitaziun

Il Cussegl federal po:

- a. scumandar da metter en circulaziun products ch'èn destinads per in'utilisaziun unica e da curta durada, sche lur niz na giustificgescha betg la contaminaziun da l'ambient ch'els chaschunan;
- b. scumandar l'utilisaziun da substanzas u d'organismms che engrevgeschan considerablmain la dismessa e che pon periclitlar l'ambient cur ch'els vegnan dismiss;
- c. obligar ils producents d'evitar ruments da producziun, sch'i n'èn enconuschentas naginas proceduras per dismetter quests ruments en moda ecologica.

Art. 30b Rimnada

¹ Per tsherts ruments che s'adattan per il recicladi u che ston vegnir tractads spezialmain po il Cussegl federal prescriber, ch'els vegnian surdads a la dismessa en moda separada.

⁴³ SR **814.91**

⁴⁴ Aboli tras l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), cun effect dapi il 1. da zer. 2014 (AS **2014** 1021; BBI **2012** 4323).

⁴⁵ Oriundamain: 3. chap. Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS **1997** 1155; BBI **1993** II 1445).

² El po prescriber a quels che mettan en circulaziun products che s'adattan sco ruments per il recicladi u che ston vegnir tractads spezialmain:

- a. da prender enavos quests products suenter l'utilisaziun;
- b. d'incassar in pegn minimal e da restituir quel tar il return.

³ El po procurar ch'ina cassa da cumpensaziun dal pegn vegnia installada e prescriber en spezial che:

- a. quels che mettan en circulaziun products ch'èn engrevgiads cun in pegn ston consegnar a la cassa ils surplis da l'incassament dal pegn;
- b. ils surplis ston vegnir duvrads per cuvrir las perditas da la restituziun dal pegn e per promover il return da products engrevgiads cun in pegn.

Art. 30c Tractament

¹ Per il deposit ston ils ruments vegnir tractads uschia ch'els cuntengnan uschè pauc carbon organic sco pussaivel e ch'els èn uschè pauc solvibels en l'aua sco pussaivel.

² Ruments na dastgan betg vegnir ars ordaifer stabiliments; exceptà da quai è l'arder rument da guaud, da funs e d'iert natiral, sche quai na chaschuna naginas immissiuns excessivas.

³ Per tscherts ruments po il Cussegl federal decretar ulteriuras prescripziuns concernent il tractament.

Art. 30d Recicladi

Il Cussegl federal po:

- a. prescriber che tscherts ruments stoppian vegnir reciclads, sche quai è economicamain supportabel e sche quai contaminescha l'ambient main ferm ch'ina altra dismessa e la producziun da products novs;
- b. restrenscher l'utilisaziun da materialias e da products per tscherts intents, sche quai gida a promover la vendita da products correspundents dal recicladi da rument e sche quai è pussaivel senza perditas da qualidad essenzialas e senza custs supplementars essenzialas.

Art. 30e Deposit

¹ Ruments dastgan vegnir depositads mo sin deponias.

² Tgi che vul installar u manar ina deponia, dovra ina permissiun dal chantun; la permissiun vegn concedida mo, sch'el cumprova che la deponia saja necessaria. En la permissiun vegnan circumscribts ils ruments che dastgan vegnir depositads.

Art. 30f Traffic cun ruments spezial

¹ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart il traffic cun ruments, dals quals la dismesa ecologica pretenda mesiras spezialas (ruments spezial). En quest connex regla el er l'import, l'export ed il transit e resguarda en spezial ils interess da la collavuraziun regiunala transcunfinala sco er la cumpatibilitad ecologica da las pussaivladads da dismesa en Svizra ed a l'exteriur. El po er decretar prescripziuns per interpresas che organischan da la Svizra anora il traffic cun ruments spezial u ch'èn participadas vi da quel.

² El prescriva en spezial che ruments spezial:

- a. ston vegnir segnads per la surdada en Svizra sco er per l'import, per l'export e per il transit;
- b. dastgan vegnir surdads en Svizra mo ad interpresas che possedan ina permissiun tenor la litera d;
- c. dastgan vegnir exportads mo cun ina permissiun da l'uffizi federal;
- d. dastgan vegnir prendids en consegna u importads mo d'interpresas che possedan ina permissiun dal chantun.

³ Questas permissiuns vegnan concedidas, sch'ina dismesa ecologica dals ruments è garantida.

⁴ ...⁴⁶

Art. 30g Traffic cun auters ruments

¹ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns tenor l'artitgel 30f alineas 1 e 2 davart il traffic cun auters ruments, sch'ina dismesa ecologica n'è betg garantida.

² ...⁴⁷

Art. 30h Stabiliments per dismetter ruments

¹ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns tecnicas ed organisatoricas davart stabiliments per dismetter ruments.

² Las autoritads pon limitar la durada da la gestiun da stabiliments per dismetter ruments.

⁴⁶ Aboli tras la cifra 1 2 da la LF dals 21 da dec. 2007 davart l'aboliziun e la simplificaziun da proceduras da permissiun, cun effect dapi il 1. da zer. 2008 (AS **2008** 2265; BBl **2007** 315).

⁴⁷ Aboli tras la cifra 1 2 da la LF dals 21 da dec. 2007 davart l'aboliziun e la simplificaziun da proceduras da permissiun, cun effect dapi il 1. da zer. 2008 (AS **2008** 2265; BBl **2007** 315).

2. secziun

Planisaziun dals ruments ed obligaziun da dismetter ils ruments

Art. 31 Planisaziun dals ruments

¹ Ils chantuns fan ina planisaziun dals ruments. En spezial erueschan els lur basegn da stabiliments per dismetter ruments, eviteschan surcapacitads e fixeschan ils lieus dals stabiliments per dismetter ruments.

² Els communitgeschan lur planisaziun dals ruments a la Confederaziun.

Art. 31a Collavuraziun

¹ Tar la planisaziun dals ruments e tar la dismessa collavuran ils chantuns. Els eviteschan surcapacitads da stabiliments per dismetter ruments.

² Sch'els na chattan nagina cunvegna, suttamettan els propostas da soluziun a la Confederaziun. Sche l'intermediaziun da la Confederaziun na porta nagina encliegientscha, po il Cussegl federal ordinar als chantuns:

- a. da fixar, or da tge territoris che ruments duain vegnir surdads als stabiliments per als tractar, reciclar u depositar (intschess);
- b. da fixar lieus per stabiliments per dismetter ruments;
- c. da metter a disposiziun ad auters chantuns stabiliments adattads per dismetter ruments; sche necessari regla il Cussegl federal la repartiziun dals custs.

Art. 31b Dismessa dals ruments chasans

¹ Ruments chasans, ruments che derivan dal mantegniment da las vias publicas e da las sereneras publicas sco er ruments da possessurs betg eruibels u insolvents, vegnan dismiss dal chantun. Per ruments che ston vegnir reciclads dal possessur u che ston vegnir prendids enavos da terzs sin basa da prescripziuns spezialas da la Confederaziun, sa drizza l'obligaziun da dismessa tenor l'artitel 31c.

² Per quests ruments fixeschan ils chantuns intschess e procuran per ina gestiun economica dals stabiliments per dismetter ruments.⁴⁸

³ Il possessur sto surdar ils ruments a las rimnadas u als centers da rimnada previs dals chantuns.

Art. 31c Dismessa dals ulteriurs ruments

¹ Ils ulteriurs ruments ston vegnir dismiss dal possessur. El po incumbensar terzs cun la dismessa.

⁴⁸ Versiun tenor la cifra II da la LF dals 20 da zer. 1997, en vigur dapi il 1. da nov. 1997 (AS 1997 2243; BBl 1996 IV 1217).

² Sche necessari faciliteschan ils chantuns la dismessa da quests ruments cun mesiras adattadas. En spezial pon els determinar intschess.

³ Sche la dismessa da quests ruments pretenda en tut la Svizra mo paucs intschess, po il Cussegl federal determinar tals.

3. secziun Finanziaziun da la dismessa

Art. 32 Princip

¹ Il possessur dals ruments porta ils custs da la dismessa; exceptads èn ruments, per ils quals il Cussegl federal regla autramain la surpigliada dals custs.

² Sch'il possessur na po betg vegnir eruì u sch'el na po betg ademplir l'obligaziun tenor l'alinea 1, perquai ch'el è insolvent, portan ils chantuns ils custs da la dismessa.

Art. 32ª Finanziaziun da la dismessa da ruments chasans

¹ Ils chantuns procuran ch'ils custs per la dismessa dals ruments chasans – uschena-
vant ch'els èn responsabels per tala – vegnian adossads als chaschunaders tras taxas
u tras outras contribuziuns. Concevind las taxas vegnan resguardads spezialmain:

- a. il gener e la quantidad dal rument che vegn furnì;
- b. ils custs per construir, per manar e per mantegnair ils stabiliments per dis-
metter ruments;
- c. las amortisaziuns ch'èn necessarias per mantegnair la substanza da tals stabi-
liments;
- d. ils tschains;
- e. il basegn d'investiziun ch'è planisà per las lavurs da mantegniment, per la
sanaziun e per la substituziun sco er per las adattaziuns a pretensiuns legalas
e per las optimaziuns dal manaschi.

² Sche taxas che cuvran ils custs e che correspundan al princip dal chaschunader
periclitassan l'allontanament ecologic dals ruments chasans, po quel vegnir finanzia
en in'otra moda e maniera uschenavant che quai è necessari.

³ Ils possessurs dals stabiliments per dismetter ruments ston far las retenziuns neces-
sarias.

⁴ Las basas per calcular las taxas èn accessiblas publicamain.

⁴⁹ Integrà tras la cifra II da la LF dals 20 da zer. 1997, en vigur dapi il 1. da nov. 1997
(AS 1997 2243; BBI 1996 IV 1217).

Art. 32a^{bis} 50 Taxa da dismessa anticipada

¹ Il Cussegl federal po obligar producents ed importaders, che mettan en circulaziun products che resultan – suenter ch'els èn vegnids duvrads – tar numerus possessurs sco ruments e che ston vegnir tractads spezialmain u ch'èn adattads da vegnir reciclad, da pajar ina taxa da dismessa anticipada ad in'organisaziun privata incumbensada e survegliada da la Confederaziun. Questa taxa vegn duvrada per finanziar la dismessa dals ruments tras persunas privatas u tras corporaziuns da dretg public.

² Sin basa dals custs da dismessa fixescha il Cussegl federal l'import minimal e l'import maximal da la taxa. En quest connex determinescha il Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun⁵¹ l'autezza da la taxa.

³ Il Cussegl federal regla l'incassament e l'utilisaziun da la taxa. El po prescriber en spezial che quels che mettan en circulaziun products infurmeschan il consument en moda adattada davart l'autezza da la taxa.

Art. 32b Garanzia en cas da deponias

¹ Tgi che maina u vul manar ina deponia, sto garantir cun agid da retenziuns, d'ina assicuranza u en outra furma ch'ìls custs per la terminaziun, per il manaschi posteriur e per la sanaziun sajan cuvrids.

² Sch'il possessur da la deponia surpiglia sez la garanzia, sto el annunziar a l'autorità mintga onn l'autezza da tala.

³ Sch'in terz surpiglia la garanzia, sto el annunziar a l'autorità l'existenza, l'interrupziun e la terminaziun da la garanzia. Il Cussegl federal po prevair che la garanzia vegnia interrutta u terminada pir 60 dis suenter che l'annunzia è vegnida inoltrada.

⁴ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart la garanzia. En spezial po el:

- a. fixar sia dimensiun e sia durada u surlaschar quai a l'autorità en il cas singul;
- b. prevair ch'il territori da deponias vegnia transferì en proprietad dal chantun, cur ch'ellas vegnan serradas, e decretar prescripziuns davart in'eventuala indemnisaziun.

Art. 32b^{bis} 52 Finanziaziun en cas da material da stgavament da lieus contaminads

¹ Sch'in possessur d'in bain immobigliar allontanescha d'in lieu contaminà material che na sto betg vegnir dismiss pervia d'ina sanaziun tenor l'artigel 32c, po el pre-tender dals chaschunaders da la contaminaziun e dals anteriurs possessurs dal lieu per regla dus terzs dals custs supplementars per l'analisa e per la dismessa dal material, sche:

⁵⁰ Oriundamain: art. 32a.

⁵¹ La designaziun da l'unità administrativa è vegnida adattada applitgond l'art. 16 al. 3 da l'O dals 17 da nov. 2004 davart las publicaziuns uffizialas (AS 2004 4937). Questa adattaziun è vegnida fatga en tut il text.

⁵² Integrà tras la cifra I da la LF dals 16 da dec. 2005, en vigur dapi il 1. da nov. 2006 (AS 2006 2677; BBl 2003 5008 5043).

- a. ils chaschunaders n'han prestà nagina indemnisaziun per la contaminaziun u ils anteriurs possessurs n'han concedì nagina reducziun dal pretsch pervia da la contaminaziun, cur ch'els han vendì il bain immobigliar;
- b. l'allontanament dal material è necessari per construir u per midar edifizis; e
- c. il possessur ha acquistà il bain immobigliar tranter il 1. da fanadur 1972 ed il 1. da fanadur 1997.

² La pretensiun po vegnir fatga valair tar la dretgira civila al lieu, nua che l'object sa chatta. Valair vala la procedura civila correspondent.

³ Pretensiuns tenor l'alinea 1 pon vegnir fatgas valair fin maximalmain il 1. da november 2021.

4. secziun⁵³ Sanaziun da lieus contaminads

Art. 32c Obligaziun da sanaziun

¹ Ils chantuns procuran che deponias ed auters lieus contaminads cun ruments (lieus contaminads) vegnian sanads, sch'els chaschunan influenzas nuschaivlas u mulestusas u sch'igl exista in privel concret che talas influenzas sa sviluppan. Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart il basegn da sanaziun sco er davart las finamiras e davart l'urgenza da sanaziuns.

² Ils chantuns fan in cataster dals lieus contaminads, il qual è accessibel a la publicità.

³ Els pon analizar, survegliar e sanar sezs lieus contaminads u incumbensar terzs cun questa incumbensa, sche:

- a. quai è necessari per dustar ina influenza che smanatscha directamain;
- b. il responsabel n'è betg en cas da procurar che las mesiras vegnian realisadas; u
- c. il responsabel resta inactiv, malgrà ch'el è vegnì admonì e malgrà ch'in termin è vegnì fixà.

Art. 32d Surpigliada dals custs

¹ Il chaschunader porta ils custs per las mesiras ch'èn necessarias per analizar, survegliar e sanar lieus contaminads.

² Sche plirs chaschunaders èn participads, portan els ils custs en proporziun da lur responsabladad. En emprima lingia porta quel ils custs che ha chaschunà las mesiras tras ses cumportament. Tgi ch'è mo participà sco possessur dal lieu, na porta nagins custs, sch'el na pudeva – agind cun tut la premura – savair nagut da la contaminaziun.

⁵³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 16 da dec. 2005, en vigur dapi il 1. da nov. 2006 (AS 2006 2677; BBI 2003 5008 5043).

³ La communitad responsabla porta la part dals custs dals chaschunaders che na pon betg vegnir eruids u ch'èn insolvents.

⁴ L'autorità decretescha ina disposiziun davart la repartiziun dals custs, sch'in chaschunader pretenda quai u sche l'autorità realisescha sezza las mesiras.

⁵ Sch'ina analisa d'in lieu inscrit en il cataster (art. 32c al. 2) u previs per l'inscripziun mussa ch'el n'è betg contaminà, porta la communitad responsabla ils custs da las mesiras necessarias da l'analisa.

Art. 32d^{bis} 54 Garanzia da la cuvrida dals custs

¹ L'autorità po pretender dal chaschunader da garantir che sia part probabla dals custs da l'analisa, da la surveglianza e da la sanaziun saja cuvrida en ina furma adequata, sch'i sto vegnir fatg quint che influenzas nuschaivlas u mulestusas resultian d'in lieu contaminà.

² L'autezza da la garanzia vegn determinada en spezial resguardond la dimensiun sco er il gener e l'intensità da la contaminaziun. Ella vegn adattada, sche quai è giustifitgà sin basa d'in megljer stadi da las enconuschientschas.

³ La vendita u la partiziun d'in bain immobigliar, nua ch'i sa chatta in lieu ch'è registrà en il cataster dals lieus contaminads, dovra ina permissiun da l'autorità. La permissiun vegn concedida:

- a. sch'i na sto betg vegnir fatg quint ch'il lieu chaschunia influenzas nuschaivlas u mulestusas;
- b. sche la cuvrida dals custs per las mesiras, cun las qualas i sto vegnir fatg quint, è garantida; u
- c. sch'igl exista in interess public predominant vi da la vendita u vi d'ina partiziun.

⁴ L'autorità chantunala po laschar remartgar en il register funsil ch'il bain immobigliar pertutgà è inscrit en il cataster.

Art. 32e Taxa per finanziair las mesiras

¹ Il Cussegl federal po prescriber:

- a. al possessur d'ina deponia da pajar a la Confederaziun ina taxa sin il deposit da ruments;
- b. a quel ch'exportescha ruments per il deposit da pajar a la Confederaziun ina taxa sin l'export da ruments.

^{1bis} Per deponias, sin las qualas vegnan depositads exclusivamain ruments betg smerdads, po vegnir prescritta ina taxa mo, sche quai è necessari per promover il recicladi da tals ruments.⁵⁵

⁵⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 2013, en vigur dapi il 1. da nov. 2013, al. 3 e 4 en vigur dapi il 1. da fan. 2014 (AS 2013 3241; BBl 2012 9391 9403).

⁵⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

² Il Cussegel federal fixescha las tariffas da la taxa e resguarda en quest connex ils custs, cun ils quals i sto vegnir fatg quint, sco er il tip da la deponia. La tariffa da la taxa importa maximalmain:

- a. per ruments depositads en Svizra:
  1. en cas da deponias per ruments betg u pauc smerdads: 8 fr./t,
  2. en cas da las ulteriuras deponias: 25 fr./t;
- b. per ruments depositads a l'exteriur:
  1. en cas da deponias sutterranas: 30 fr./t,
  2. en cas d'autras deponias: uschè bler sco ch'ella importass per depositar ils ruments sin ina deponia en Svizra.⁵⁶

^{2bis} El po adattar la tariffa da la taxa tenor l'alinea 2 a l'index naziunal dals pretschs da consum.⁵⁷

³ La Confederaziun dovra il retgav da las taxas mo per indemnizar ils custs da las suandantas mesiras:

- a. far ils catasters dals lieus contaminads, sche lur possessurs han survegni la pussaivladad fin il 1. da november 2007 da prender posiziun davart l'inscripziun en il cataster;
- b. analisar, survegliar e sanar lieus contaminads, sin ils quals n'èn vegnids depositads pli nagins ruments dapi il 1. da favrer 2001, sche:⁵⁸
  1. il chaschunader na po betg vegnir erui u è insolvent, u
  2. i èn vegnids depositads essenzialmain ruments chasans en quest lieu;
- c.⁵⁹ analisar, survegliar e sanar lieus contaminads d'implants da tir che na servan betg en emprima lingia ad in intent commercial, sche:
  1. i n'èn vegnids depositads pli nagins ruments dapi ils 31 da december 2012 en lieus en zonas da protecziun da l'aua sutterrana,
  2. i n'èn vegnids depositads pli nagins ruments suenter ils 31 da december 2020 en ils ulteriurs lieus;
- d. analisar lieus che sa demussan da betg esser contaminads (art. 32d al. 5).

⁴ Las indemnisaziuns vegnan pajadas mo, sche las mesiras prendidas èn ecologicas ed economicas e correspundan al stadi da la tecnica. Ellas vegnan pajadas als chantuns a norma da la lavur e dals custs ed importan:

- a. per indemnisaziuns tenor l'alinea 3 litera a pauschalmain 500 francs per lieu;

⁵⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

⁵⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

⁵⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 2009 (indemisaziun per la sanaziun d'implants da tir), en vigur dapi il 1. d'oct. 2009 (AS 2009 4739; BBl 2008 9213 9223).

- b.⁶⁰ per indemnizaziuns tenor l'alinea 3 litera b:
1. 40 pertschient dals custs imputabels, sch'i n'èn vegnids depositads pli nagins ruments sin quella deponia dapi il 1. da favrer 1996,
  2. 30 pertschient dals custs imputabels, sch'i èn vegnids depositads ruments sin quella deponia er suenter il 1. da favrer 1996, dentant maximalmain fin ils 31 da schaner 2001;
- c.⁶¹ per indemnizaziuns tenor l'alinea 3 litera c:
1. en cas dad implants da tir da 300 m pauschalmain 8000 francs per schiba,
  2. en cas dals auters implants da tir 40 pertschient dals custs imputabels;
- d.⁶² per indemnizaziuns tenor l'alinea 3 litera d 40 pertschient dals custs imputabels.⁶³

⁵ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la procedura da l'incassament da las taxas e da las indemnizaziuns sco er davart ils custs imputabels.

⁶ Per financiar l'analisa, la surveglianza e la sanaziun da lieus contaminads, po il dretg chantunal prevair atgnas taxas.

5. chapitel⁶⁴ Contaminaziuns e grevezas dal terren

Art. 33 Mesiras cunter contaminaziuns e grevezas dal terren

¹ Per mantegnair la fritgaivladad dal terren a lunga vista vegnan regladas mesiras cunter contaminaziuns chemicas e biologicas dal terren en las prescripziuns executivas tar la Lescha dals 24 da schaner 1991⁶⁵ davart la protecziun da las auas, tar la protecziun cunter catastrofes, tar il mantegniment da l'aria pura, tar l'applicaziun da substanzas e d'organismes sco er tar ils ruments e tar las taxas directivas.⁶⁶

² Il terren dastga vegnir engrevgià fiscalmain mo uschè ferm che sia fritgaivladad na vegn betg donnegiada duraivlamain; quai na vala betg per l'utilisaziun architectonica dal terren. Il Cussegl federal po decretar prescripziuns u recumandaziuns davart mesiras cunter grevezas fiscalas dal terren sco l'erosiun u la densificaziun.

⁶⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

⁶¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

⁶² Integrà tras la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

⁶³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 2009 (indemnizaziun per la sanaziun d'implants da tir), en vigur dapi il 1. d'oct. 2009 (AS 2009 4739; BBl 2008 9213 9223).

⁶⁴ Oriundamain: 4. chap. Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁶⁵ SR 814.20

⁶⁶ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

Art. 34 Ulteriuras mesiras en cas da terrens contaminads ed engrevgiads

¹ Sche la fritgaivladad dal terren n'è betg pli garantida a lunga vista en tsherts territoris, rendan ils chantuns – en encliegentscha cun la Confederaziun – pli restrictivas las prescripziuns davart las pretensiuns a las sfundradas d'aua persa, davart limitaziuns d'emissiuns tar stabiliments, davart l'utilisaziun da substanzas e d'organismes u davart las grevezzas fisicalas dal terren en la dimensiun necessaria.

² Sche la contaminaziun e la grevezza dal terren pericliteschan umans, animals u plantas, restrenschan ils chantuns l'utilisaziun dal terren en la dimensiun necessaria.

³ Sch'igl e previs d'utilisar il terren per intents orticulturalas, agriculs u forestals⁶⁷ e sch'ina cultivaziun usitada al lieu n'è betg pussaivla senza periclitar umans, animals u plantas, ordineschan ils chantuns mesiras, cun las qualas la contaminaziun e la grevezza dal terren vegnan reducidas almain uschè fitg, ch'ina cultivaziun senza privel è pussaivla.

Art. 35 Valurs directivas e valurs da sanaziun per contaminaziuns e per grevezzas dal terren

¹ Per giuditgar las contaminaziuns e las grevezzas dal terren po il Cussegl federal fixar valurs directivas e valurs da sanaziun.

² Las valurs directivas inditgeschan il grad da la contaminaziun e da la grevezza, sur il qual la fritgaivladad dal terren n'è – tenor il stadi da la scienza u da l'experientscha – betg pli garantida a lunga vista.

³ Las valurs da sanaziun inditgeschan il grad da la contaminaziun e da la grevezza, sur il qual tshertas utilisaziuns n'èn – tenor il stadi da la scienza u da l'experientscha – betg pussaivlas senza periclitar umans, animals u plantas.

6. chapitel⁶⁸ Taxas directivas**Art. 35a** Cumposiziuns organicas svapurantas

¹ Tgi che importescha cumposiziuns organicas svapurantas u tgi che metta en circulaziun u dovra sez talas substanzas sco producent, paja ina taxa directiva a la Confederaziun.

² Suttamess a la taxa è er l'import da talas substanzas en colurs ed en vernischs. Il Cussegl federal po suttametter a la taxa l'import da talas substanzas en ulteriuras maschaidas ed en ulteriurs objects, sche la quantidad da las substanzas è relevanta per la contaminaziun da l'ambient u sche la part dals custs da questas substanzas è considerabla.

⁶⁷ Expressiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigor dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBI 2009 5435). Questa midada è vegnida resguardada en l'entir decret.

⁶⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigor dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

- ³ Liberadas da la taxa èn cumposiziuns organicas svapurantas che:
- vegnan duvradas sco carburants u combustibels;
  - vegnan transportadas tras la Svizra u exportadas;
  - vegnan duvradas u tractadas uschia, che las cumposiziuns na pon betg arri-var en l'ambient.
- ⁴ Sche cumposiziuns organicas svapurantas vegnan duvradas u tractadas uschia, che lur emissiuns vegnan limitadas bler pli fitg che prescrit tenor las pretensiuns legalas, po il Cussegl federal liberar quellas da la taxa en la dimensiun dals custs supplementars impundids.
- ⁵ Il Cussegl federal po liberar da la taxa cumposiziuns organicas svapurantas che n'èn betg privlusas per l'ambient.
- ⁶ La tariffa da la taxa importa maximalmain 5 francs per kilogram da cumposiziuns organicas svapurantas, plus la chareschia a partir da l'entrada en vigur da questa disposiziun.
- ⁷ Il Cussegl federal fixescha la tariffa da la taxa en vista a las finamiras dal mantegniment da l'aria pura e resguarda en quest connex particularmain:
- la contaminaziun da l'ambient cun cumposiziuns organicas svapurantas;
  - quant privlusas che questas substanzas èn per l'ambient;
  - ils custs per mesiras che permettian da limitar las influenzas da questas substanzas;
  - il pretsch da questas substanzas sco er il pretsch da substanzas compensatorias che contamineschan main fitg l'ambient.
- ⁸ Il Cussegl federal introducescha la taxa en plirs pass e fixescha ordavant l'urari e la procentuala per ils singuls pass.
- ⁹ Il retgav da la taxa, inclusiv ils tschains, vegn reparti en moda eguala sin la populaziun suenter la deducziun dals custs d'execuziun. Il Cussegl federal regla las premissas e la procedura da la repartiziun. El po incumbensar ils chantuns, corporaziuns da dretg public u persunas privatas cun la repartiziun.

Art. 35b Cuntegn da zulper da l'ieli da stgaudar «extra lev»

¹ Tgi che importescha, producescha u extria en Svizra ieli da stgaudar «extra lev» cun in cuntegn da zulper da passa 0,1 pertschient (% massa), paja ina taxa directiva a la Confederaziun.⁶⁹

² Liberà da la taxa è l'ieli da stgaudar «extra lev» cun in cuntegn da zulper da passa 0,1 pertschient (% massa) che vegn transportà tras la Svizra u exportà.

³ La tariffa da la taxa importa maximalmain 20 francs per tonna d'ieli da stgaudar «extra lev» cun in cuntegn da zulper da passa 0,1 pertschient (% massa), plus la chareschia a partir da l'entrada en vigur da questa disposiziun.

⁶⁹ Versiun tenor la cifra 6 da l'aggiunta 2 da la LF dals 21 da zer. 1996 davart la taglia sin il petroli, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3371; BBI 1995 III 137).

⁴ Il Cussegl federal fixescha la tariffa da la taxa en vista a las finamiras dal mantegniment da l'aria pura e resguarda en quest connex particularmain:

- a. la contaminaziun da l'ambient cun dioxid sulfuric;
- b. ils custs supplementars per producir ieli da stgaudar «extra lev» cun in cuntegn da zulper da passa 0,1 pertschient;
- c. ils basegns dal provediment dal pajais.

⁵ Il retgav da la taxa, inclusiv ils tschains, vegn reparti en moda eguala sin la populaziun suenter la deducziun dals custs d'execuziun. Il Cussegl federal regla las premissas e la procedura da la repartiziun. El po incumbensar ils chantuns, corporaziuns da dretg public u persunas privatas cun la repartiziun.

Art. 35^{bis}⁷⁰ Cuntegn da zulper dal benzin e da l'ieli da diesel

¹ Tgi che importescha, producescha u extria en Svizra benzin u ieli da diesel cun in cuntegn da zulper da passa 0,001 pertschient (% massa), paja ina taxa directiva a la Confederaziun.

² Liberads da la taxa èn il benzin e l'ieli da diesel cun in cuntegn da zulper da passa 0,001 pertschient (% massa) che vegnan transportads tras la Svizra u exportads.

³ La tariffa da la taxa importa maximalmain 5 raps per liter, plus la chareschia a partir da l'entrada en vigur da questa disposiziun.

⁴ Il Cussegl federal po fixar differentas tariffas da taxa per il benzin e per l'ieli da diesel.

⁵ El fixescha las tariffas da taxa en vista a las finamiras dal mantegniment da l'aria pura e resguarda en quest connex particularmain:

- a. la contaminaziun da l'ambient tras aria contaminada;
- b. las pretensiuns envers la protecziun dal clima;
- c. ils custs supplementars per producir e per distribuir benzin ed ieli da diesel cun in cuntegn da zulper da passa 0,001 pertschient (% massa);
- d. ils basegns dal provediment dal pajais.

⁶ Il retgav da la taxa, inclusiv ils tschains, vegn reparti en moda eguala sin la populaziun suenter la deducziun dals custs d'execuziun. Il Cussegl federal regla las premissas e la procedura da la repartiziun. El po incumbensar ils chantuns, corporaziuns da dretg public u persunas privatas cun la repartiziun.

⁷⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4215; BBI 2002 6464).

Art. 35c Obligaziun da pajar la taxa e procedura

¹ L'obligaziun da pajar la taxa han:

- a. en cas da cumposiziuns organicas svapurantas: las persunas ch'èn obligadas da pajar la taxa d'import tenor la Lescha da duana dal 1. d'october 1925⁷¹ (LD) sco er ils fabricants ed ils producents en Svizra;
- b.⁷² en cas d'ieli da stgaudar «extra lev» sco er da benzin e d'ieli da diesel: las persunas ch'èn obligadas da pajar la taxa tenor la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996⁷³ davart la taglia sin il petroli (LTPet).⁷⁴

² Sch'i po vegnir cumprovà pir suenter l'incassament da la taxa che las premissas per ina liberaziun da la taxa èn ademplidas, vegn restituida la taxa. Il Cussegl federal po fixar las pretensiuns envers la cumprova ed excluder ina restituziun, sche quella chaschunass custs sproporzionads.

³ Il Cussegl federal regla la procedura per incassar e per restituir las taxas sin cumposiziuns organicas svapurantas. Sche l'import u l'export è pertutgà, valan las disposiziuns da procedura correspudentas da la legislaziun da duana.⁷⁵

^{3bis} Sche l'import u l'export ubain la producziun u l'extracziun d'ieli da stgaudar «extra lev», da benzin u d'ieli da diesel en Svizra è pertutgads, valan las disposiziuns da procedura correspudentas da la LTPet per incassar e per restituir la taxa.⁷⁶

⁴ Tgi che producescha en Svizra substanzas u organissemms ch'èn sutta mess a la taxa, sto declerar tals.

7. chapitel⁷⁷ Metter en circulaziun carburants e combustibels biogens**Art. 35d**

¹ Sch'i vegnan messas en circulaziun grondas quantitads da carburants e da combustibels biogens u da maschaidas che cuntengan tals carburants e combustibels, e sche quests products n'adempleschan betg las pretensiuns tenor l'artitgel 12b alineas 1 e

⁷¹ [BS 6 465; AS 1956 587, 1959 1343 art. 11 cifra III, 1973 644, 1974 1857 agiunta cifra 7, 1980 1793 cifra I 1, 1992 1670 cifra III, 1994 1634 cifra I 3, 1995 1816, 1996 3371 agiunta 2 cifra 2, 1997 2465 agiunta cifra 13, 2000 1300 art. 92 1891 cifra VI 6, 2002 248 cifra I 1 art. 41, 2004 4763 agiunta cifra II 1, 2006 2197 agiunta cifra 50. AS 2007 1411 art. 131 al. 1]. Guardar oz: art. 70 da la Lescha da duana dals 18 da mars 2005 (SR 631.0).

⁷² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4215; BBl 2002 6464).

⁷³ SR 641.61

⁷⁴ Versiun tenor la cifra 6 da l'agiunta 2 da la LF dals 21 da zer. 1996 davart la taglia sin il petroli, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3371; BBl 1995 III 137).

⁷⁵ Versiun tenor la cifra 6 da l'agiunta 2 da la LF dals 21 da zer. 1996 davart la taglia sin il petroli, en vigur dapi il 1. da schan. 1997 (AS 1996 3371; BBl 1995 III 137).

⁷⁶ Integrà tras la cifra 6 da l'agiunta 2 da la LF dals 21 da zer. 1996 davart la taglia sin il petroli (AS 1996 3371; BBl 1995 III 137). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4215; BBl 2002 6464).

⁷⁷ Integrà tras l'agiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

3 da la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996⁷⁸ davart la taglia sin il petroli, po il Cussegl federal prevair che carburants e combustibels biogens, ch'el ha designà, dastgan vegnir mess en circulaziun mo, sch'els adempleschan tschertas pretensiuns ecologicas u socialas.

² Exceptà da questa obligaziun d'admissiun è l'etanol ch'è destinà a la combustiuin.

³ Resguardond las disposiziuns da la legislaziun davart la taglia sin il petroli fixe-scha il Cussegl federal:

- a. las pretensiuns ecologicas u socialas che ston vegnir ademplidas dals carburants e combustibels suttamess a l'admissiun;
- b. la procedura d'admissiun.

3. titel   Execuziun, promoziun e procedura

1. chapitel   Execuziun

1. secziun   Execuziun tras ils chantuns

Art. 36   Cumpetenzas executivas dals chantuns

Cun resalva da l'artitgel 41 è l'execuziun da questa lescha chaussa dals chantuns.

Art. 37⁷⁹   Prescripziuns executivas dals chantuns

Las prescripziuns executivas dals chantuns concernent la protecziun cunter catastrofas (art. 10), l'examinaziun ecologica (art. 10a–10d), la sanaziun (art. 16–18), la protecziun cunter la canera d'edifizis (art. 20 e 21) sco er ils ruments (art. 30–32, 32a^{bis}–32e) ston vegnir approvadas da la Confederaziun per esser valaivlas.

2. secziun   Execuziun tras la Confederaziun

Art. 38   Surveglianza e coordinaziun

¹ La Confederaziun surveglia l'execuziun da questa lescha.

² Ella coordinescha las mesiras executivas dals chantuns sco er da ses agens stabiliments e manaschis.

³ Il Cussegl federal determinescha, tge metodas d'examinaziun, da mesiraziun e da calculaziun che ston vegnir applitgadas.

Art. 39   Prescripziuns executivas e convegnas internaziunalas

¹ Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns executivas.

⁷⁸ SR 641.61

⁷⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701, 2012 2389; BBl 2005 5351 5391).

^{1bis} En quest connex po el declerar sco applitgablhas prescripziuns e normas tecnichas armonisadas sin plaun internaziunal ed:

- a. autorisar l'uffizi federal cumpetent da declerar sco applitgablhas midadas subordinadas da questas prescripziuns e normas;
- b. prevair che las prescripziuns e las normas decleradas sco applitgablhas sajan l'object d'ina publicaziun speziala e renunziar a lur translaziun en las linguas uffizialas.⁸⁰

² El po concluder cunvegns internaziunalas davart:⁸¹

- a. prescripziuns tecnichas;
- a^{bis}⁸² substanzas privlusas per l'ambient (art. 26–29);
- b.⁸³ l'evitaziun e la dismesa da ruments;
- c. la collavuraziun en regions da cunfin cun crear cumissiums internaziunalas che han ina funcziun consultativa;
- d. collecziuns da datas e retschertgas;
- e. la perscrutaziun e la scolaziun.

³ ...⁸⁴

Art. 40⁸⁵ Metter en circulaziun stabiliments producids en seria

¹ Il Cussegl federal po suttametter il metter en circulaziun stabiliments producids en seria ad ina valitaziun da la confurmitad, ad ina marcaziun, ad ina annunzia u ad in'admissiun a norma da la contaminaziun da l'ambient chaschunada da tals.

² El po renconuscher examinaziuns, valitaziuns da confurmitad, marcaziuns, annunzias ed admissiuns estras.

Art. 41 Cumpetenzas executivas da la Confederaziun

¹ La Confederaziun exquescha ils artitgels 12 alinea 1 litera e (prescripziuns concernent combustibels e carburants), 26 (autocontrolla), 27 (infurmaziun dals cumpraders), 29 (prescripziuns concernent substanzas), 29a–29h (applicaziun d'organissem), 30b alinea 3 (cassa da cumpensaziun dal pegn), 30f e 30g (import ed export da ruments), 31a alinea 2 e 31c alinea 3 (mesiras da la Confederaziun con-

⁸⁰ Integrà tras la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2004 4763, 2005 2293 art. 1; BBl 2000 687).

⁸¹ Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas, en vigur dapi il 1. d'avust 2005 (AS 2004 4763, 2005 2293 art. 1; BBl 2000 687).

⁸² Integrà tras la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas, en vigur dapi il 1. d'avust 2005 (AS 2004 4763, 2005 2293 art. 1; BBl 2000 687).

⁸³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁸⁴ Aboli tras l'art. 12 cifra 2 da la Lescha da consultaziun dals 18 da mars 2005, cun effect dapi il 1. da sett. 2005 (AS 2005 4099; BBl 2004 533).

⁸⁵ Versiun tenor la cifra 2 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 1995 davart las barrieras tecnichas per il commerzi, en vigur dapi il 1. da fan. 1996 (AS 1996 1725; BBl 1995 II 521).

cernent la dismessa da ruments), 32a^{bis} (taxa da dismessa anticipada), 32e alineas 1–4 (taxa per financiar sanaziuns), 35a–35c (taxas directivas), 35d (metter en circulaziun carburants e combustibels biogens), 39 (prescripziuns executivas e cunvegns internaziunalas), 40 (metter en circulaziun stabiliments producids en seria) e 46 alinea 3 (indicaziuns davart substanzas ed organissemes); ella po engaschar ils chantuns per tshertas incumbensas parzialas.⁸⁶

² L'autorità federala che exequescha in'otra lescha federala u in contract internaziunal è cumpetenta – ademplind questa incumbensa – er per exequir la Lescha davart la protecziun da l'ambient. Avant che prender ina decisiun consultescha ella ils chantuns pertutgads. L'uffizi federal ed ils ulteriurs servetschs federals pertutgads coopereschan a l'execuziun tenor ils artitgels 62a e 62b da la Lescha federala dals 21 da mars 1997⁸⁷ davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun.⁸⁸

³ Sche la procedura tenor l'alinea 2 n'è betg adattada per tshertas incumbensas, regla il Cussegl federal l'execuziun tras ils servetschs federals pertutgads.⁸⁹

⁴ Las autoritads executivas da la Confederaziun resguardan las mesiras ch'ils chantuns han preni a favur da la protecziun da l'ambient.⁹⁰

2a. secziun⁹¹ Collavuraziun cun l'economia

Art. 41a

¹ La Confederaziun ed, en il rom da lur cumpetenzas, ils chantuns collavuran cun las organisaziuns da l'economia per exequir questa lescha.

² Els pon promover cunvegns da branscha cun prescriber finamiras quantitativas e termins correspundents.

³ Avant che decretar prescripziuns executivas examineschan els las mesiras voluntaras da l'economia. Sche pussaivel e necessari surpiglian els dal tuttafatg u per part cunvegns da branscha en il dretg d'execuziun.

⁸⁶ Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBI 2013 5737 5783).

⁸⁷ SR 172.010

⁸⁸ Versiun tenor la cifra I 14 da la LF dals 18 da zer. 1999 davart la coordinaziun e la simplificaziun da proceduras da decisiun, en vigur dapi il 1. da schan. 2000 (AS 1999 3071; BBI 1998 2591).

⁸⁹ Versiun tenor la cifra I 14 da la LF dals 18 da zer. 1999 davart la coordinaziun e la simplificaziun da proceduras da decisiun, en vigur dapi il 1. da schan. 2000 (AS 1999 3071; BBI 1998 2591).

⁹⁰ Oriundamain: al. 3.

⁹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

3. secziun Disposiziuns spezialas davart l'execuziun

Art. 42 Posts spezialisads per la protecziun da l'ambient

¹ Per giuditgar dumondas pertutgant la protecziun da l'ambient installeschan ils chantuns in post spezialisà u designeschan per quest intent uffizis adattads ch'existan gia.

² L'uffizi federal è il post spezialisà da la Confederaziun.⁹²

Art. 43 Excorporaziun d'incumbensas executivas⁹³

Las autoritads executivas pon delegar incumbensas executivas, en spezial la controlla e la surveglianza, a corporaziuns da dretg public u a persunas privatas.

Art. 43a⁹⁴ Segns ecologics e manaschament da l'ambient

¹ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart l'introducziun:

- a. d'in sistem volutar per in segn ecologic (etichetta ecologica);
- b. d'in sistem volutar per giuditgar e per meglierar la protecziun da l'ambient tras las interpresas (manaschament da l'ambient ed audit).

² En quest connex resguarda el il dretg internaziunal e las normas tecnicas reconuschidas sin plaun internaziunal.

Art. 44 Retschertgas davart la contaminaziun da l'ambient

¹ La Confederaziun ed ils chantuns fan retschertgas davart la contaminaziun da l'ambient e controlleschan il success da las mesiras da questa lescha.

² Il Cussegl federal coordinescha las retschertgas e las collecziuns da datas federalas e chantunalas.

³ El decida, tge indicaziuns retschertgadas davart substanzas e davart organissemes sin fundament da la legislaziun davart la tecnica genetica, davart victualias, davart medicaments, davart chemicalias, davart l'agricultura, davart epidemias e davart epidemias d'animals, che ston vegnir messas a disposiziun a l'uffizi federal.⁹⁵

⁹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

⁹⁵ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

Art. 44a⁹⁶ Plans da mesiras en cas da contaminaziuns da l'aria

¹ Sch'igl è cler u sch'i sto vegnir fatg quint che influenzas nuschaivlas u mulestusas da contaminaziuns da l'aria vegnan chaschunadas da pliras funtaunas, fa l'autoritàd cumpetenta in plan da las mesiras che gidan a reducir u ad eliminar questas influenzas entaifer in termin fixà (plan da mesiras).

² Plans da mesiras èn liants per las autoritads ch'èn incaricadas dals chantuns cun incumbensas executivas. Els fan la differenza tranter mesiras che pon vegnir ordinadas directamain e talas, per las qualas las basas giuridicas ston anc vegnir stgaffidas.

³ Sch'in plan prevesa mesiras che pertutgan la cumpetenza da la Confederaziun, fan ils chantuns las dumondas correspondentas al Cussegl federal.

Art. 45⁹⁷ Controllas periodicas

Il Cussegl federal po prescriber la controlla regulara da stabiliments sco stgaudaments dad ieli, stabiliments per dismetter ruments u maschinas da construcziun.

Art. 46 Obligaziun d'infurmaziun

¹ Mintgin è obligà da dar a las autoritads las infurmaziuns ch'èn necessarias per l'execuziun e, sche necessari, da far u da tolerar scleriments.

² Il Cussegl federal u ils chantuns pon ordinar ch'i vegnian manads registers cun indicaziuns davart contaminaziuns da l'aria, davart canera e davart vibraziuns, davart ruments e davart lur dismissa sco er davart il tip, la quantidad ed il giudicament da substanzas e d'organissem, e che quests registers vegnian tegnids en salv e consegnads a las autoritads sin giavisch.⁹⁸

³ Il Cussegl federal po ordinar ch'i vegnian fatgas indicaziuns davart substanzas e davart organissem che pon periclitlar l'ambient u che duain vegnir mess en circulaziun per l'emprima giada.⁹⁹

Art. 47 Secret d'uffizi¹⁰⁰

¹ e ² ...¹⁰¹

³ Tut las personas ch'èn incumbensadas cun l'execuziun da questa lescha sco er ils experts ed ils commembers da cumissiuns e da gremis spezialisads sutstattan al secret d'uffizi.

⁹⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

⁹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

⁹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

⁹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

¹⁰⁰ Versiun tenor l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), en vigur dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1021; BBI 2012 4323).

¹⁰¹ Aboli tras l'art. 2 cifra 1 dal COF dals 27 da sett. 2013 (Convenziun d'Aarhus), cun effect dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1021; BBI 2012 4323).

⁴ Infurmaziuns confidenzialas che vegnan eruidas cun exequir questa lescha dastgan vegnir surdadas ad autoritads estras ed ad organisaziuns internaziunalas mo, sch'in cunvegna internaziunala, conclus d'organisaziuns internaziunalas u ina lescha federala prescrivan quai.¹⁰² Il Cussegl federal regla las cumpetenzas e la procedura.¹⁰³

Art. 48   Taxas

¹ Per permissiuns, per controllas e per servetschs spezials tenor questa lescha vegn incassada ina taxa.

² Per la Confederaziun vegnan las tariffas fixadas dal Cussegl federal, per ils chantuns da l'autorità ch'è cumpetenta tenor il dretg chantunal.

2. chapitel   **Promozium**

Art. 49   Scolaziun e perscrutaziun

¹ La Confederaziun po promover la scolaziun e la furmaziun supplementara da las personas ch'èn incaricas cun incumbensas tenor questa lescha.¹⁰⁴

² Ella po dar incaricas per lavurs da perscrutaziun e per evaluaziuns da las decisiuns tecnologicas u sustegnair talas.¹⁰⁵

³ Ella po promover il svilup da stabiliments e da proceduras che permettan – en l'interess public – da reducir la contaminaziun da l'ambient. Ils agids finanziaus na dastgan per regla betg surpassar 50 pertschient dals custs. Els ston vegnir restituids a norma dals retgavs realisads, sch'ils resultads dal svilup vegnan duvrads per intents commercialis. Mintga 5 onns giuditgescha il Cussegl federal en moda generala l'effect da la promoziun e preschenta a las Chombras federalas in rapport dals resultats.¹⁰⁶

¹⁰² Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2000 davart las substanzas chemicas, en vigur dapi il 1. d'avust 2005 (AS **2004** 4763; **2005** 2293 art. 1; BBI **2000** 687).

¹⁰³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS **1997** 1155; BBI **1993** II 1445).

¹⁰⁴ Versiun tenor la cifra 18 da l'aggiunta da la LF dals 5 d'oct. 1990 davart agids finanziaus ed indemnizaziuns (Lescha da subvenziuns), en vigur dapi il 1. d'avr. 1991 (AS **1991** 857; BBI **1987** I 369). La midada tenor la LF dals 20 da zer. 2014 davart la furmaziun supplementara, en vigur dapi il 1. da schan. 2017, concerna mo il text franzos e talian (AS **2016** 689; BBI **2013** 3729).

¹⁰⁵ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁰⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS **1997** 1155; BBI **1993** II 1445).

Art. 50¹⁰⁷ Contribuziuns per mesiras per la protecziun da l'ambient per lung da vias

¹ En il rom da l'utilisaziun dal retgav net da la taglia sin ielis minerals e da la taxa per l'utilisaziun da las vias naziunalas sa participescha la Confederaziun als custs:

- a. per mesiras per la protecziun da l'ambient per lung da vias naziunalas e da vias principalas che ston vegnir renovadas cun l'agid finanziel federal a norma da las disposiziuns da la Lescha federala dals 22 da mars 1985¹⁰⁸ davart l'utilisaziun da la taglia liada sin l'iel mineral (LUMin); tar las vias principalas èn questas contribuziuns ina part integrala da las contribuziuns globalas tenor la LUMin;
- b. per mesiras da protecziun cunter la canera en cas da sanaziuns en il sector da l'ulteriura rait da vias sin basa da cunvegns da program cun ils chantuns; l'autezza da las contribuziuns sa drizza tenor l'efficacitad da las mesiras.

² Ils chantuns preschentan a la Confederaziun in rapport davart l'utilisaziun da las contribuziuns per las mesiras per la protecziun da l'ambient per lung da las vias principalas che ston vegnir renovadas cun l'agid finanziel federal, e per lung da las ulteriuras vias.

Art. 51 Installaziuns da controlla e da surveglianza

La Confederaziun po conceder contribuziuns als custs per construir e per equipar las installaziuns da mesiraziun, da controlla e da surveglianza ch'èn necessarias per exequir questa lescha, uschenavant che questas installaziuns servan a plirs chantuns.

Art. 52 Stabiliments per dismetter ruments

¹ La Confederaziun po surpigliar cauziuns per la construcziun da stabiliments per dismetter ruments che servan en spezial als possessurs da ruments da plirs chantuns, nun che la finanziaziun possia vegnir garantida autramain.¹⁰⁹

² L'Assamblea federala permetta cun in credit d'impegn da plirs onns l'import maximal per surpigliar cauziuns.¹¹⁰

¹⁰⁷ Versiun tenor la cifra II 22 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns (NGF), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBI 2005 6029).
¹⁰⁸ SR 725.116.2

¹⁰⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

¹¹⁰ Integrà tras la cifra 18 da l'ajunta da la Lescha da subvenziuns dals 5 d'oct. 1990, en vigur dapi il 1. d'avr. 1991 (AS 1991 857; BBI 1987 I 369).

Art. 53¹¹¹ Collavuraziun internaziunala per la protecziun da l'ambient

¹ La Confederaziun po conceder contribuziuns:

- a. ad organisaziuns internaziunalas u a programs internaziunals en il sector da la protecziun internaziunala da l'ambient;
- b. per realisar convegnas d'ambient internaziunalas;
- c. per finanzia secretariats da convegnas d'ambient internaziunalas che han lur sedia permanenta en Svizra;
- d. a fonds per sustegnair pajais en svilup ed en transiziun a realisar convegnas d'ambient internaziunalas.

² Contribuziuns tenor l'alinea 1 litera d vegnan concedidas sco credits generals mingamai per plirs onns.

³ Il Cussegl federal surveglia l'utilisaziun efficazia dals meds finanzia deliberads tenor questa lescha e preschenta a l'Assamblea federala in rapport en chausa.

3. chapitel Procedura

1. secziun Giurisdicziun¹¹²

Art. 54¹¹³ ...¹¹⁴

La procedura da recurs sa drizza tenor las disposiziuns generalas da la giurisdicziun federala.

2. secziun

Recurs da las associaziuns cunter disposiziuns davart stabiliments¹¹⁵

Art. 55¹¹⁶ Organisaziuns cun dretg da far recurs

¹ Las organisaziuns per la protecziun da l'ambient han il dretg da far recurs cunter disposiziuns da las autoritads chantunalas u federalas davart la planisaziun, davart la

¹¹¹ Aboli tras la cifra 18 da l'aggiunta da la Lescha da subvenziuns dals 5 d'oct. 1990 (AS 1991 857; BBl 1987 I 369). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4061; BBl 2002 7911).

¹¹² Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigor dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

¹¹³ Versiun tenor la cifra 91 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il Tribunal administrativ federal, en vigor dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

¹¹⁴ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, cun effect dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

¹¹⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigor dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

¹¹⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigor dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391). La disposiziun davart l'activitad economica en l'al. 1 lit. b entra en vigor il 1. da fan. 2010 (guardar cifra III al. 3 da la midada menziunada).

construcziun u davart la midada da stabiliments ch'èn suttaless ad in'examinaziun ecologica tenor l'artitgel 10a, sche:

- a. l'organisaziun è activa en tut la Svizra;
- b. ella persequitescha finamiras puramain idealas; eventualas activitads economicas ston servir a cuntanscher las finamiras idealas.

² Il dretg da far recurs han las organisaziuns mo per contestaziuns en secturs dal dretg che furman dapi almain 10 onns l'object da lur intent statutar.

³ Il Cussegl federal designescha las organisaziuns che han il dretg da far recurs.

⁴ Cumpetent per far il recurs è l'organ executiv suprem da l'organisaziun.

⁵ Per lur territori d'activitad local pon las organisaziuns autorisar lur sutorganisations chantunales ed interchantunales, ch'èn giuridicamain autonomas, da far protesta en general e da far recurs en il cas singul.

Art. 55a¹¹⁷   Comunicaziun da la disposiziun

¹ L'autoridad communitgescha a las organisaziuns sia disposiziun tenor l'artitgel 55 alinea 1 cun ina comunicaziun en scrit u cun ina publicaziun en il Fegl uffizial federal u en l'organ da publicaziun chantunal.

² Sch'il dretg federal u il dretg chantunal prevesa ina procedura da protesta, ston er vegnir publicadas las dumondas tenor l'alinea 1.

Art. 55b¹¹⁸   Perdita da la legitimaziun da far recurs

¹ Organisaziuns che n'han betg fatg recurs pon sa participar a l'ulterier andament da la procedura mo pli sco partida, sche la disposiziun vegn midada uschia ch'ella chaschuna in dischavantatg per talas. Per expropriaziuns vala la Lescha federala dals 20 da zercladur 1930¹¹⁹ davart l'expropriaziun.

² Sch'ina organisaziun n'è betg sa participada ad ina procedura da protesta tenor il dretg federal u tenor il dretg chantunal, na po ella betg pli far recurs.

³ Sch'ina organisaziun n'ha betg fatg las contestaziuns admissas cunter in plan d'utilisaziun cun caracter da disposiziun u sche las contestaziuns èn vegnidas refusadas cun vigur legala, na dastga l'organisaziun betg pli far valair questas contestaziuns en ina procedura che suonda.

⁴ Ils alineas 2 e 3 valan er per protestas e per recurs tenor il dretg chantunal cunter plans d'utilisaziun.

¹¹⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBI 2005 5351 5391).

¹¹⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBI 2005 5351 5391).

¹¹⁹ SR 711

Art. 55c¹²⁰ Cunvegna tranter ils petents e las organisaziuns

¹ Sch'ils petents e las organisaziuns fan cunvegna davart obligaziuns che concernan fatgs dal dretg public, valan quellas exclusivamain sco pretendiuns cuminaivlas a l'autoritat. Quella resguarda il resultat en sia disposiziun u en sia decisziun. Ella renunzia a quai, sch' il resultat cuntegna mancanzas tenor l'artitgel 49 da la Lescha federala dals 20 da december 1968¹²¹ davart la procedura administrativa.

² Las cunvegna tranter ils petents e las organisaziuns concernent prestaziuns finanzialas u autras prestaziuns n'èn betg admissas, sch'ellas èn destinadas:

- a. a far valair obligaziuns da dretg public, en spezial cundiziuns d'autoritads;
- b. a mesiras ch'il dretg public na prevesa betg u che na stattan en nagin connex cun il project;
- c. ad indemnissar ina renunzia d'appplitgar meds legals u in auter cumportament processual.

³ L'autoritat da recurs n'entra betg en in recurs, sche quel è abusiv u sche l'organisaziun ha pretendì prestaziuns inadmissiblas en il senn da l'alinea 2.

Art. 55d¹²² Cumenzament anticipà da las lavurs da construcziun

Cun las lavurs da construcziun poi vegnir cumenzà avant che la procedura è terminada, uschenavant ch'il resultat da la procedura na po betg influenzar las lavurs.

Art. 55e¹²³ Custs da procedura

Sche l'organisaziun perda la procedura, la vegnan adossads ils custs da la procedura da recurs davant las autoritads federalas.

3. secziun¹²⁴**Recurs da las associaziuns cunter permissiuns d'organissem****Art. 55f**

¹ Cunter permissiuns per metter en circulaziun organissem patogens, che duain vegnir duvrads confirm a l'intent en l'ambient, han las organisaziuns per la protecziun da l'ambient il dretg da far recurs, sche:

¹²⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

¹²¹ SR 172.021

¹²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

¹²³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

¹²⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBl 2005 5351 5391).

- a. l'organisaziun è activa en tut la Svizra;
- b. ella è vegnida fundada almain 10 onns avant l'inoltraziun dal recurs.

² Il Cussegl federal designescha las organisaziuns che han il dretg da far recurs.

³ Ils artitgels 55a e 55b alineas 1 e 2 èn applitgabels.

4. secziun

Recurs da las autoritads e da las vischnancas, expropriaziun, custs da mesiras da segirezza e da reparaziun¹²⁵

Art. 56 Recurs da las autoritads

¹ L'uffizi federal è autorisà da far valair ils meds legals dal dretg federal e chantunal cunter disposiziuns da las autoritads chantunales applitgond questa lescha e sias disposiziuns executivas.¹²⁶

² Ils chantuns han il medem dretg en cas da dispitas che pertutgan influenzas che provegnan da chantuns vischins.

³ ...¹²⁷

Art. 57 Recurs da las vischnancas

Las vischnancas han il dretg da far diever dals meds legals tenor il dretg federal e chantunal per contestar decisiuns da las autoritads chantunales e federalas, uschenavant ch'ellas èn pertutgadas da questas decisiuns ed uschenavant ch'ellas han in interess degn da vegnir protegì che quellas vegnian abolidas u midadas.

Art. 58 Expropriaziun

¹ Sche l'execuziun da questa lescha pretenda quai, pon la Confederaziun ed ils chantuns far valair il dretg d'expropriaziun necessari u surdar quest dretg a terzs.¹²⁸

² En lur prescripziuns executivas pon ils chantuns declerar che la Lescha federala dals 20 da zercladur 1930¹²⁹ davart l'expropriaziun saja applitgabla. Els procuran che:

¹²⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da dec. 2006, en vigur dapi il 1. da fan. 2007 (AS 2007 2701; BBI 2005 5351 5391).

¹²⁶ Versiun tenor la cifra I 14 da la LF dals 18 da zer. 1999 davart la coordinaziun e la simplificaziun da proceduras da decisiun, en vigur dapi il 1. da schan. 2000 (AS 1999 3071; BBI 1998 2591).

¹²⁷ Aboli tras la cifra 91 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il Tribunal administrativ federal, cun effect dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197 1069; BBI 2001 4202).

¹²⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBI 1993 II 1445).

¹²⁹ SR 711

- a. la regenza chantunala decida davart protestas ch'èn anc dispitaivlas;
- b. il president da la Cumissiun federala da stimaziun possa permetter la procedura scursanida, sche las parts pertutgadas da l'expropriaziun pon vegnir determinadas exactamain.

³ Per ovras ch'èn situadas sin il territori da plirs chantuns vala il dretg federal d'expropriaziun.¹³⁰ Il Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun decida davart l'expropriaziun.

Art. 59¹³¹ Custs per mesiras da segirezza e da reparaziun

Ils custs da las mesiras che las autoritads prendan per prevegnir ad ina influenza che smanatscha directamain sco er per constatar e per reparar tala vegnan adossads al chaschunader.

4. titel¹³² Responsabladad

Art. 59a Disposiziuns generalas¹³³

¹ Il possessur d'in manaschi u d'in stabiliment che signifitga in privel spezial per l'ambient è responsabel per il donn tras influenzas che resultan, sche quest privel daventa realitad. En cas da donns che resultan tras l'applicaziun d'organismes patogens vala l'artitgel 59a^{bis}.¹³⁴

² In privel spezial per l'ambient signifitgan per regla cunzunt manaschis e stabiliments:

- a. ch'il Cussegl federal sutta metta a las prescripziuns executivas tenor l'artitgel 10 pervia da las substanzas, dals organismes u dals ruments utilisads;
- b. che servan a la dismessa da ruments;
- c. en ils quals vegnan applitgads liquids che periclitescan las auas;
- d.¹³⁵ en ils quals èn avant maun substanzas, per las qualas il Cussegl federal introduescha in'obligaziun da permissiun u decretescha autras prescripziuns spezialas cun l'intent da proteger l'ambient.

¹³⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹³¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹³² Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹³³ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

¹³⁴ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

¹³⁵ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

³ Liberà da la responsabladad vegn, tgi che cumprova ch'il donn è vegnì chaschunà tras forza superiura u tras ina greva culpa dal donnegià u d'in terz.

⁴ Ils artitgels 42–47 e 49–53 dal Dretg d'obligaziuns¹³⁶ èn applitgabels.¹³⁷

⁵ Per las disposiziuns da responsabladad en autras leschas federalas vala la resalva tenor l'artitgel 3.

⁶ Er la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas èn responsabels tenor ils alineas 1–5.

Art. 59^abis¹³⁸ Organismes patogens

¹ Tgi ch'è suttamess a l'obligaziun da permissiun u d'annunzia ed applitgescha organismes patogens en sistems serrads, emetta tals organismes en l'ambient per experiments u als metta en circulaziun senza permissiun, è responsabel per donn che resultan tras questa applicaziun.

² Per il donn che resulta als manaschis agriculs e forestals u als consuments da products da tals manaschis tras organismes patogens mess en circulaziun autorisadamain, è responsabla unicamain la persuna ch'è suttamessa a l'obligaziun da permissiun, sch'ils organismes:

- a. èn cuntegnids en meds da producziun¹³⁹ agriculs u forestals; u
- b. derivan da tals meds da producziun.

³ Per la responsabladad tenor l'alinea 2 resta resalvà il regress a personas che han tractà tals organismes en moda inadeguata u che han contribuì en autra moda ch'il donn è resultà u è daventà pli grond.

⁴ Sch'in donn vegn chaschunà tras tut ils ulteriurs organismes patogens mess en circulaziun autorisadamain, è responsabla la persuna ch'è suttamessa a l'obligaziun da permissiun, sch'ils organismes èn manglus. Ella è er responsabla per in sbagl che n'ha – tenor il stadi da la scienza e da la tecnica – betg pudì vegnir percurschi il mument che l'organism è vegnì mess en circulaziun.

⁵ Organismes patogens èn manglus, sch'els na porschan betg la segirezza ch'ins dastgass spetgar resguardond tut las circumstanzas; en spezial stoi vegnir tegnì quint:

- a. da la moda e maniera, co ch'els vegnan preschentads al public;
- b. dal diever, cun il qual ins dastgass raschunaivlamain quintar;
- c. dal mument ch'els èn vegnids mess en circulaziun.

¹³⁶ SR 220

¹³⁷ Versiun tenor la cifra 4 da l'agiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

¹³⁸ Integrà tras la cifra 4 da l'agiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

¹³⁹ Expressiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBl 2009 5435). Questa midada è vegnida resguardada en l'entir decret.

⁶ In product che consista d'organismes patogens n'è betg manglus, mo perquai che igl è vegni mess en circulaziun pli tard in product meglierà.

⁷ Il donn sto esser resultà pervia da la patogenitad dals organismes.

⁸ La cumprova dal connex causal è chaussa da la persuna che pretenda ina indemnisaziun dal donn. Sche questa cumprova na po betg vegnir furnida cun tscherchezza u sch'ins na po betg pretender che la cumprova vegnia registrada da la persuna che sto furnir la cumprova, po la dretgira sa cuntentar cun la probabladad predominanta. La dretgira po ultra da quai laschar constatar d'uffizi ils fats.

⁹ Tgi ch'è suttemess a l'obligaziun da permissiun u d'annunzia sto er remplazzar ils custs da mesiras necessarias e commensuradas ch'èn vegnidas prendidas per reparar cumponentas da l'ambient destruidas u donnegiadas u per las remplazzar tras cumponentas equivalentas. Sche las cumponentas da l'ambient destruidas u donnegiadas n'èn betg object d'in dretg real u sche la persuna autorisada na prenda betg las mesiras necessarias tenor las circumstanzas, cumpeta la pretensiun d'indemnisaziun a la communitad competenta.

¹⁰ Liberà da la responsabladad vegn, tgi che cumprova ch'il donn è vegni chaschunà tras forza superiura u tras ina greva culpa dal donnegià u d'in terz.

¹¹ Ils artitgels 42–47 e 49–53 dal Dretg d'obligaziuns¹⁴⁰ èn applitgabels.

¹² Er la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas èn responsabels tenor ils alineas 1–11.

Art. 59b   Garanzia

Per proteger ils donnegiads po il Cussegl federal:

- a.¹⁴¹ prescriber als possessurs da tscherts manaschis u stabiliments sco er a persunas ch'èn suttemessas a l'obligaziun da permissiun u d'annunzia e che applitgeschan organismes patogens, da cuvrir lur responsabladad tras in'assicuranza u en outra moda;
- b. fixar la dimensiun e la durada da questa garanzia u surlaschar quai a l'autorità en il cas singul;
- c. obligar quel che covra la responsabladad d'annunziar a l'autorità executiva l'existenza, l'interruptziun e la terminaziun da la garanzia;
- d. prevair che la garanzia vegnia interrutta u terminada pir 60 dis suenter che l'annunzia è vegnida inoltrada;
- e. prevair ch'il territori da deponias vegnia transferì en proprietad dal chantun, cur ch'ellas vegnan serradas, e decretar prescripziuns davart in'eventuala indemnisaziun.

¹⁴⁰ SR 220

¹⁴¹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

Art. 59c¹⁴² Surannaziun

¹ Las pretensiuns d'indemnisaziun suranneschan tenor l'artitgel 60 dal Dretg d'obligaziuns¹⁴³.

² Sch'il donn è resultà pervia da l'applicaziun d'organismes patogens, suranneschan las pretensiuns d'indemnisaziun 3 onns suenter ch'il donnegià ha survegni enconuschientscha dal donn e da l'identitad dal responsabel, il pli tard dentant 30 onns suenter che:

- a. l'eveniment che ha chaschunà il donn è succedi u è i a fin en il manaschi u en il stabiliment; u
- b. ils organismes patogens èn vegnids mess en circulaziun.

Art. 59d¹⁴⁴ Surannaziun dal dretg da regress

Il dretg da regress surannescha tenor l'artitgel 59c. Il termin da 3 onns curra a partir dal mument che la prestaziun da compensaziun è vegnida furnida cumplainamain e l'identitad dal cunresponsabel è enconuschenta.

5. titel¹⁴⁵ **Disposiziuns penalas****Art. 60** Delicts

¹ Cun in chasti da detenziun da fin 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastià, tgi che fa intenziunadamain il suandant:¹⁴⁶

- a. tralasca las mesiras da segirezza disponidas per impedir catastrofes u cuntrafa al scumond da tschertas proceduras da producziun u da tschertas furmas da deposit (art. 10);
- b. metta en circulaziun per tschertas utilisaziuns substanzas, da las qualas el sa u sto savair ch'ellas pon periclitar l'ambient u indirectamain l'uman (art. 26);
- c. metta en circulaziun substanzas senza infurmar il cumprader davart las caracteristicas che pon avair ina influenza per l'ambient (art. 27 al. 1 lit. a) u senza instruir il cumprader, co che las substanzas vegnan applitgadas tenor las prescripziuns (art. 27 al. 1 lit. b);
- d. applitgescha – cuntrariamain a las instrucziuns – substanzas da maniera ch'ellas, lur derivats u lur ruments pon periclitar l'ambient u indirectamain l'uman (art. 28);

¹⁴² Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBI 2000 2391).

¹⁴³ SR 220

¹⁴⁴ Integrà tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBI 2000 2391).

¹⁴⁵ Oriundamain: 4. tit.

¹⁴⁶ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBI 2009 5435).

- e.¹⁴⁷ violescha prescripziuns davart substanzas u davart organissemms (art. 29, 29b al. 2, 29f, 30a lit. b e 34 al. 1);
- f.¹⁴⁸ applitgescha organissemms da maniera ch'ils princips da l'artitgel 29a alinea 1 vegnan violads;
- g.¹⁴⁹ applitgescha organissemms patogens senza prender tut las mesiras ch'èn necessarias per isolar quests organissemms (art. 29b al. 1);
- h.¹⁵⁰ emetta senza permissiun organissemms patogens en l'ambient per experiments u metta en circulaziun senza permissiun organissemms patogens per utilisaziuns en l'ambient (art. 29c al. 1 e 29d al. 3 e 4);
- i.¹⁵¹ metta en circulaziun organissemms, dals quals el sa u sto savair ch'ils princips tenor l'artitgel 29a alinea 1 vegnan violads tar tschertas utilisaziuns (art. 29d al. 1);
- j.¹⁵² metta en circulaziun organissemms senza infurmar u instruir correspundentmain il cumprader (art. 29e al. 1);
- k.¹⁵³ applitgescha organissemms cuntrariamain a las instrucziuns (art. 29e al. 2);
- l.¹⁵⁴ ...
- m. installescha u maina ina deponia senza permissiun (art. 30e al. 2);
- n. na segna betg ruments speziels per la surdada (art. 30f al. 2 lit. a) u surdat ruments speziels ad ina interpresa che na posseda nagina permissiun (art. 30f al. 2 lit. b);
- o. prenda en consegna, importescha u exportescha ruments speziels senza permissiun (art. 30f al. 2 lit. c e d);
- p. violescha prescripziuns davart il traffic cun ruments speziels (art. 30f al. 1);
- q.¹⁵⁵ violescha prescripziuns davart ils ruments (art. 30a lit. b).

¹⁴⁷ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁴⁸ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁴⁹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁵⁰ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁵¹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁵² Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁵³ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigor dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁵⁴ Aboli tras la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, cun effect dapi il 1. da schan. 2004 (AS **2003** 4803; BBI **2000** 2391).

¹⁵⁵ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigor dapi il 1. d'avust 2010 (AS **2010** 3233; BBI **2009** 5435).

² Sch'el delinquent agescha per negligentscha, vegn el chastia cun in chasti pecuniar fin a 180 taxas per di.¹⁵⁶

Art. 61 Surpassaments

¹ Cun ina multa fin 20 000 francs vegn chastia, tgi che fa intenziunadamain il suandant:¹⁵⁷

- a. violescha limitaziuns d'emissions decretadas sin basa da questa lescha (art. 12 e 34 al. 1);
- b. n'observa betg disposiziuns da sanaziun (art. 16 e 32c al. 1);
- c. na prenda betg mesiras da protecziun cunter la canera disponidas tras las autoritads (art. 19–25);
- d. dat infurmaziuns u instrucziuns faussas u incumpletas (art. 27);
- e. applitgescha substanzas, a las qualas n'èn agiutadas naginas infurmaziuns u instrucziuns, da maniera ch'ellas, lur derivats u lur ruments pon periclitlar l'ambient u indirectamain l'uman (art. 28);
- f. arda illegalmain ruments ordaifer stabiliments (art. 30c al. 2);
- g. depositescha ruments ordaifer deponias permessas (art. 30e al. 1);
- h. violescha obligaziuns d'annunzia en connex cun ruments (art. 30f al. 4, 30g al. 2, 32b al. 2 e 3);
- i. violescha prescripziuns davart ruments (art. 30a lit. a e c, 30b, 30c al. 3, 30d, 30h al. 1, 32a^{bis}, 32b al. 4 e 32e al. 1–4);
- k. violescha prescripziuns davart il traffic cun auters ruments (art. 30g al. 1);
- l. na garantescha betg la cuvrida dals custs per la terminaziun, per il manaschi posterior e per la sanaziun d'ina deponia (art. 32b al. 1);
- m. violescha prescripziuns davart grevezzas fisicalas e davart l'utilisaziun dal terren (art. 33 al. 2 e 34 al. 1 e 2) sco er davart mesiras per reducir la contaminaziun u la grevezza dal terren (art. 34 al. 3);
- n. violescha prescripziuns davart il metter en circulaziun stabiliments¹⁵⁸ producs en seria (art. 40);
- o. refusa da dar a l'autoridad cumpetenta las infurmaziuns dumandadas u fa indicaziuns faussas (art. 46);
- p.¹⁵⁹ violescha prescripziuns davart la cuvrida da la responsabladad (art. 59b).

¹⁵⁶ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBI 2009 5435).

¹⁵⁷ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBI 2009 5435).

¹⁵⁸ Pli baud: examinaziuns dals tips e designaziuns.

¹⁵⁹ Versiun tenor la cifra II 1 da la LF dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. d'avust 2010 (AS 2010 3233; BBI 2009 5435).

2 Il delinquent vegn chastia cun ina multa, sch'el agescha per negligentscha.

3 L'emprova e la cumplicitad èn chastiablas.

Art. 61a¹⁶⁰ Cuntravenziuns cunter las prescripziuns davart las taxas directivas e davart ils carburants e combustibels biogens¹⁶¹

¹ Tgi che ometta u periclitescha intenziunadamain u per negligentscha ina taxa tenor ils artitgels 35a, 35b u 35b^{bis} u tgi che obtegna intenziunadamain u per negligentscha in avantatg illegal areguard las taxas (liberaziun u restituziun da taxas) per sasez u per in auter, vegn chastia cun ina multa ch'è fin tschintg giadas pli gronda che la taxa omessa u periclitada u che l'avantatg obtegni. Sche l'import da la taxa na po betg vegnir erui exactamain en cifras, vegn el stimà.¹⁶²

² Tgi che metta en circulaziun intenziunadamain u per negligentscha carburants u combustibels biogens senza admissiun tenor l'artitgel 35d u tgi che obtegna intenziunadamain u per negligentscha in'admissiun tras indicaziuns faussas, incorrectas u incumpletas, vegn chastia cun ina multa fin 500 000 francs.¹⁶³

³ L'emprova d'ina cuntravenziun tenor ils alineas 1 e 2 è chastiabla.¹⁶⁴

⁴ L'Administraziun federala da duana è l'autorità da persecuziun e da giudicament.¹⁶⁵

⁵ Sch'ina acciun ademplescha il medem mument il causal d'ina cuntravenziun tenor ils alineas 1–3 e d'ina autra cuntravenziun cunter in decret federal che sto vegnir persecutada da l'Administraziun federala da duana, vegn pronunzià il chasti ch'è previs per la cuntravenziun la pli greva; il chasti po vegnir augmentà commensuradamain.¹⁶⁶

Art. 62 Applicaziun dal dretg penal administrativ

¹ Ils artitgels 6 e 7 da la Lescha federala dals 22 da mars 1974¹⁶⁷ davart il dretg penal administrativ valan per acts chastiabels tenor questa lescha.

¹⁶⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995, en vigur dapi il 1. da fan. 1997 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445).

¹⁶¹ Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

¹⁶² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da zer. 2003, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4215; BBl 2002 6464).

¹⁶³ Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

¹⁶⁴ Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

¹⁶⁵ Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

¹⁶⁶ Integrà tras l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

¹⁶⁷ SR 313.0

² Per cuntravenziuns tenor l'artitgel 61a valan ultra da quai las ulteriuras disposiziuns da la Lescha federala dals 22 da mars 1974 davart il dretg penal administrativ.¹⁶⁸

6. titel¹⁶⁹ Disposiziuns finalas

Art. 63¹⁷⁰

Art. 64 Adattaziun d'ordinaziuns federalas

Sche prescripziuns davart l'ambient ch'èn vegnidas decretadas sin basa d'autras leschas federalas, cuntrafan u na satisfan betg a questa lescha, ston ellas vegnir adattadas u cumplettadas tenor in program che vegn fixà dal Cussegl federal.

Art. 65 Dretg chantunal davart la protecziun da l'ambient

¹ Uscheditg ch'il Cussegl federal na fa betg explicitamain diever da sia competenza da decretar ordinaziuns, pon ils chantuns decretar atgnas prescripziuns en il rom da questa lescha, suenter avair consultà il Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun.

² Ils chantuns na dastgan fixar naginas novas limitas d'immissiuns, limitas d'alarm u valurs da planisaziun e decretar naginas novas disposiziuns davart valitaziuns da confurmitad da stabiliments producids en seria u davart l'applicaziun da substanzas e d'organismes.¹⁷¹ Prescripziuns chantunalas existentas restan valaivlas, fin che prescripziuns correspondentas dal Cussegl federal entran en vigur.

Art. 65a¹⁷² Disposiziun transitorica da la midada dals 26 da settember 2014

Dumondas d'indemnizar ils custs da mesiras tenor l'artitgel 32e alinea 4 litera b cifra 2 vegnan giuditgadas – en divergenza da l'artitgel 36 da la Lescha da subvenziuns dals 5 d'october 1990¹⁷³ – tenor il dretg che vala il mument da l'inoltraziun da las dumondas, sch'igl è vegni cumenzà cun las mesiras avant l'entrada en vigur da la midada dals 26 da settember 2014. Las dumondas ston vegnir inoltradas fin il pli tard 2 onns suenter l'entrada en vigur da questa midada.

¹⁶⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da dec. 1995 (AS 1997 1155; BBl 1993 II 1445). Versiun tenor l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2014, en vigur dal 1. d'avust 2016 fin ils 30 da zer. 2020 (AS 2016 2661; BBl 2013 5737 5783).

¹⁶⁹ Oriundamain: 5. tit.

¹⁷⁰ Aboli tras la cifra II 32 da la LF dals 20 da mars 2008 davart la rectificaziun formala dal dretg federal, cun effect dapi il 1. d'avust 2008 (AS 2008 3437; BBl 2007 6121).

¹⁷¹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 21 da mars 2003 davart la tecnica genetica, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4803; BBl 2000 2391).

¹⁷² Integrà tras la cifra I da la LF dals 26 da sett. 2014, en vigur dapi il 1. d'avr. 2015 (AS 2015 865; BBl 2014 3673 3685).

¹⁷³ SR 616.1

Art. 66 Midada da leschas federalas...¹⁷⁴**Art. 67** Referendum ed entrada en vigur¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.Data da l'entrada en vigur: 1. da schaner 1985¹⁷⁵¹⁷⁴ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS **1984** 1122.¹⁷⁵ COCF dals 12 da sett. 1984.